БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Буряад Үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 55 (8887) | 1959 оной мартын 7, суббото | Сэн 20 мүнгэн

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин Центральна комиссиин мэдээсэл

1959 оной мартын 1-дэ РСФСР-эй Верховно Соведые һунгаһан һунгалтын дүнгүүд

1959 оной мартын 1-нэй воскресенидэ Россин Советскэ Федератив- Социалистическэ Республика дотор РСФСР-эй Верховно Соведые гаһан ээлжээтэ һунгалта болоо.

Дуугаа үгэлгэ һунгуулиин бүхы участогуудта нютагай сагаар үг- нэй 6 часта эхилээд, һүнинн 12 часта дүүрээ. Энэ һунгалта Совет- Союзай Коммунистическэ партиин ээлжээтэбэшэ XXI съездын түү- шиидхэбэринүүдээр үүсхэгдэһэн политическэ, ажалай угаа ехэ жэлтын оршон байдалда үнгэрбэ. Һунгагшад хаа хаанагүй ехэ бхитэйгээр, эмхитэй һайнаар хабаадаа.

РСФСР-эй Верховно Соведые һунгаһан һунгалтын дүнгүүд тухай рэн мэдээнүүд һунгуулиин Центральна комиссида бүхы окружной иссинуудһаа оробо. Һунгуулиин бүхы округуудта хамта дээрээ 392.879 һунгагшад бии байгаа. РСФСР-эй Верховно Соведэй депу- дуудые һунгалгада 77.363.361 хүн гэхэ гү, али бүхы һунгагшадай 6 процентнь хабаадаба.

Һунгуулиин бүхы округуудаар РСФСР-эй Верховно Соведэй депу- та кандидадууд болоһон хүнүүдтэ 77.070.519 һунгагшад гэхэ гү, дуугаа үгэлгэдэ хабаадаһан бүхы һунгагшадай 99,62 процентнь гаа үгөө. 292.444 хүн гэхэ гү, али хабаадаһан бүхы һунгагшадай процентнь депутадай кандидадуудта дуугаа үгөөгүй. «РСФСР-эй рховно Соведые һунгаха Дүримэй» 79-дэхи статьягай үндэһөөр 398 ллетень үнэнтэ бэшэ гэжэ тоологдоо.

РСФСР-эй Верховно Соведые һунгаһан һунгалтын дүнгүүд тухай тоо мэдээнүүд советскэ социалистическэ демократиин хүгжэн ман- һанай, Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие, тэрэнэй ленин- Центральна Комитедые тойрожо, Россин Федерациин ажалшадай аар нэгэдэнхэй, нягтаар жагсанхай байһанай эли тодо гэршэ жэ- болоно. Республикын бүхы һунгагшад—хүдэлмэришэд, колхозни- д, арадай интеллигенци, коммунистнуудай, партийнабэшэ хүнүү- хамтадаа дэбжүүлһэн кандидадуудта нэгэн һаналтайгаар дуугаа жэ, коммунизм байгуулхын тула Коммунистическэ партиин тодор- лһон агуусхэ хараа түсэбүүдые бодото дээрэнь бэелүүлхээр, ПСС-эй XXI съездын баталһан долоон жэлэй түсэбэй даабаринуу- е болзорһоонь урид дүүргэхээр бэлэн байһанаа элирхэйлэн харуулба.

Һунгуулиин Центральна комисси һунгуулиин округ бүхэнэй мате- риалнуудые хаража үзөөд, «РСФСР-эй Верховно Соведые һунгаха Дүримэй» 38-дахи статьягай үндэһөөр һунгуулиин бүхы 835 округууд- РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудые бүрид- лдэ абаба.

Һунгагдаһан депутадууд бултадаа коммунистнууд ба партийна- шэ хүнүүдэй кандидадууд болоно. РСФСР-эй Верховно Соведэй де- тадууд боложо һунгагдагшадай 33,2 процентнь эхэнэрнүүд, 32,6 оцентнь партийнабэшэ хүнүүд, 379 хүниинь үйлэдбэри дээрэ ажал- аг хүдэлмэришэд, колхознигууд байна.

Бурядай АССР-һээ РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан де- тадуудай список доро тунхаглагдаба.

БУРЯДАЙ АССР

Аюшеева Цыпилма Аюшеевна, колхозник. Забайкальска округ.

Дубровский Василий Иванович, КПСС-эй обкомой хоёрдохи сек- тарь. Прибайкальска округ.

Цыремпилон Доржи Цыремпилович, АССР-эй Верховно Соведэй езидиумэй Түрүүлэгшэ. Улан-Удын округ.

Шульгин Василий Григорьевич, руднигай машинист. Кяхтын руг.

РСФСР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин Центральна комиссиин түгэсхэлэй заседани

РСФСР-эй Верховно Соведтэ нгалта үнгэргэхэ һунгуулиин нтральна комиссиин түгэсхэлэй седани мартын 5-да болобо.

Энэ заседани дээрэ РСФСР-эй рховно Соведые һунгаһан һун- лтын дүнгүүд тухай комиссиин отоколдо гар табигдаа.

Мүнөөнэй һунгуулиин кампани оветскэ Союзай Коммунистическэ ртиин ээлжээтэбэшэ XXI съез- ын түүхэтэ шиидхэбэринүүдээр хэгдэһэн политическэ болон жалай айхабтар ехэ дэбжэлтын ршон байдалда үнгэрөө. Олон үн- эһэтанай федераци дотор рад арадтай хамта ажаһуудаг 40 ран нацанууд болон арад үндэ- дэй ажалшад—15 автономно спубликын, 6 автономно облас- н, 10 национальна округой улад адли тэгшэ эрхэтэйгээр һун- тада хабаадаа.

Коммунистнууд болон партийна- шэ хүнүүдэй хамтадаа дэбжүүл- н арадай түлөөлэгшэд—промыш- енностиин, хүдөө ажахын үйлэдбэриин түрүүшүүл, арадай ажахын элдэб һалбаринуудта ажалладаг мэргэжэлтэд, багшанар болон врачууд, соёл ба искусствын хүдэлмэрилэгшэд, партийна, советскэ хүдэлмэрилэгшэд — ехэ шадабари дүршэлтэй болоһон, ажалшадай этигэл, хүндэлэлдэ хүртэһэн хүнүүд РСФСР-эй Верховно Соведэй депутадууд боложо һунгагдаа.

Хамта дээрээ 835 депутат һунгагдаба. Тэдэнэй тоодо Советскэ Союзай 13 Герой, Социалистическэ Ажалай 61 Герой, Ленинскэ, Сталинска шангуудай 42 лауреат бии. Россин Федераци дотор ажаһуудаг 33 национальностиин, арад үндэһэтэнэй түлөөлэгшэд республикын Верховно Соведтэ һунгагдаа.

Тэрэшэлэн РСФСР-эй Верховно Соведые һунгалгатай холбоотой бүхы материалнуудые РСФСР-эй Верховно Соведэй Мандатна комиссида үгэхэ асуудал комиссиин заседани дээрэ харагдаба.

(ТАСС).

Финансын, банкын хүдэлмэрилэгшэд шагнагдаба

СССР-эй арадай ажахые мүнгэ ээр хангаха талаар амжалта- айгаар хүдэлһэнэйнгөө, мүнгэ зөө- һайнаар элсүүлһэнэйнгээ түлөө СССР-эй Верховно Соведэй Прези- умэй 1959 оной февралиин 27- ой Указаар Бурядай АССР-һээ нэ хүнүүд шагнагдаа:

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Иванова Мария Андреевна—Бу- дай АССР-эй Госбанкын Петропавловска отделениие эрхилэгшэ.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

1. **Олзоев** Михаил Васильевич— РСФСР-эй Финансын министерствоһээ Бурядай АССР-тэ байдаг ахалагша хинагша-ревизор.

2. **Санжиев** Булат Нимбуевич— Бурядай АССР-эй Сэлэнгын районой финансын таһагые даагша.

(ТАСС).

Бурядай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин Центральна комиссиин мэдээсэл

1959 оной мартын 1-дэ Бурядай АССР-эй Верховно Соведые һунгаһан һунгалтын дүнгүүд

1959 оной мартын 1-дэ, амаралтын үдэр Бурядай Автономно Советскэ Социалистическэ Республика дотор Бурядай АССР-эй Верховно Соведые һунгаһан һунгалта болоо.

Нютагай сагаар үглөөнэй 6 часһаа һунгалта захалаад, һүниин 12 часта дүүрээ. Коммунистическэ партияа, Советскэ правительствоя тойрон, Бурядай АССР-эй ажалшадай нягтаар жагсанги байһан, политическэ ехэ дэбжэлтын, һаналаа нэгэдэлгын оршон байдалда, һунгагшадай ехэ эдэбхитэй, эмхитэй байһан оршон байдалда Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй һунгалта үнгэрбэ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведые һунгаһан һунгалтын дүнгүүдые гүйсэд дүүрэнээр харуулһан мэдээсэлнүүдые һунгуулиин Центральна комисси һунгуулиин окружной комиссинуудһаа абаа.

Һунгуулиин бүхы округуудта хамта 395612 хүн һунгалтада хабаадалсаа. Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй депутадуудые һунгалгада 395543 хүн гэхэ гү, али бүхы һунгагшадай 99,98 процентнь хабаадалсаһан байна.

Һунгуулиин бүхы округуудта коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө 393231 һунгагша гэхэ гү, дуугаа үгэлгэдэ хабаадалсаһан һунгагшадай 99,41 процентнь дуугаа үгөө. Депутадта кандидадуудай түлөө 2312 хүн гэхэ гү, али һунгалтада хабаадаһан бүхы хүнүүдэй 0,59 процентнь дуугаа үгөөгүй.

Үнэнтэ бэшэ бюллетень байгаагүй.

Һунгуулиин округ бүхэнэй материалнуудые хаража үзөөд, «Бурядай АССР-эй Верховно Соведые һунгаха Дүримэй» 38-дахи статьягай үндэһөөр, һунгуулиин Центральна комисси һунгуулиин бүхы округуудһаа Бурядай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадуудые бүридхэлдэ абаба.

Һунгагдаһан бүхы депутадууд коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидадууд юм.

Һунгагдаһан депутадуудай список доро толилогдобо.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгагдаһан депутадууд

Улан-Удэ город

Болотов Алексей Родионович — Шэлэй заводой округ.
Бутко Василий Сидорович — Индустриальна округ.
Глуздовский Владимир Алексеевич — Октябрьска округ.
Гурьянов Константин Васильевич — Заудинска округ.
Демьяненко Михаил Григорьевич — Некрасовска округ.
Заболотская Полина Степановна — Дээдэ-Онгостойн округ.
Завгородняя Мария Федосеевна — Фабрична округ.
Затеева Екатерина Георгиевна — Ранжуровска округ.
Зверева Елена Дмитриевна — Комсомольско округ.
Золотарев Алексей Васильевич — Заводской округ.
Красикова Александра Николаевна — Паровозо-бүтээлгын округ.
Никифорова Екатерина Михайловна — Павловска округ.
Ножкин Петр Ефимович — Пушкинска округ.
Оглоблин Федор Иванович — Красногвардейскэ округ.
Онайко Алексей Анисимович — Доодо-Онгостойн округ.
Петров Степан Николаевич — Горьковско округ.
Плеханов Александр Георгиевич — Модоной заводой округ.
Раднаев Эрдэн Раднаевич — Красноармейскэ округ.
Романов Иван Романович — Свердловскэ округ.
Рыбинский Валериан Владимирович — Железнодорожно округ.
Суетин Вениамин Яковлевич — Селенгинскэ округ.
Филиппов Василий Родионович — Мяханай комбинадай округ.
Фуфачев Василий Иванович — Краснодонско округ.
Хахалов Александр Уладаевич — ТЭЦ-ын округ.
Хуриганова Анастасия Николаевна — Серовско округ.
Цыбиков Чайбон — Советскэ округ.
Цыремпилон Доржи Цыремпилович — Лазовско округ.
Шамсимухаметов Мирза Фаррахович — Хирпиисын заводой округ.

Бабушкин город

Власов Семен Иннокентьевич — Танхойн округ.
Мелешевич Петр Андреевич — Бабушкинска округ.

Городок город

Гребенникова Александра Николаевна — Городогой округ.
Давыдов Александр Викторович — Баянголой округ.
Федотов Иван Алексеевич — Холтосоной округ.

БАЙКАЛО-КУДАРЫН АЙМАГ

Кокорин Трифон Сергеевич — Байкало-Кударын округ.
Сычев Трофим Дорофеевич — Шергинскэ округ.

БАРГАЖАНАЙ АЙМАГ

Барабанов Константин Трофимович — Үүрэгэй округ.
Боянова Вера Ринчиновна — Баргажанай округ.
Малыгин Николай Иванович — Сувын округ.
Шелковников Иннокентий Григорьевич—Усть-Баргажанай округ.

БАУНТЫН АЙМАГ

Догончина Анна Семеновна — Багдаринай округ.
Каспаров Александр Александрович — Цыпиканска округ.

БИЧУРЫН АЙМАГ

Афанасьев Прокопий Савельевич — Партизанска округ.
Сахьянов Владимир Афанасьевич — Бичурын округ.
Синицын Петр Фадеевич — Гушадай округ.
Худяков Михаил Александрович—Охин-Булагай округ.
Юмсунов Балдан Будатарович — Заганай округ.

ЗЭДЫН АЙМАГ

Бадмацыренов Сосорон Санжиевич — Борьёогой округ.
Барьядаев Константин Лаврентьевич — Дэрэстэйн округ.
Кавелин Михаил Поликарпович — Петропавловска округ.

ЯРУУНЫН АЙМАГ

Балдано Намжил Гармаевич — Сосново-Озерско округ.
Доржиев Чимит-Цырен Доржиевич — Витимэй округ.
Цыренжапова Долгор Цыбиковна — Эгэтын округ.

ЗАИГРАЙН АЙМАГ

Афанасенко Петр Абрамович — Илькиин округ.
Бадмаев Дамби Дабаевич — Брянска округ.
Базаров Жамьян Базарович — Шэнэ-Ильинскэ округ.
Дубкова Тамара Федоровна — Дээдэ-Тальцын округ.
Игнатьев Илья Александрович — Дабаатын округ.
Магунов Евгений Леонидович — Онохойн округ.
Матвеев Константин Михайлович — Үнэгэтэйн округ.
Петров Федор Филиппович — Заиграйн округ.
Цыдыпова Цымжит Раднаевна — Горхоной округ.

ЗАКАМЕНАЙ АЙМАГ

Цибудеев Циден Цибудеевич — Хамниин округ.
Шагжеева Бадма Дулмаевна — Санагын округ.

ИВОЛГЫН АЙМАГ

Астраханцева Анна Лукинична — Гурульбын округ.
Баирбиликтуев Даба Цыремпилович — Оронгын округ.
Врублевская Любовь Касьяновна — Иволгын округ.

КАБАНСКЫН АЙМАГ

Бабинцева Мария Леонтьевна — Твороговско округ.
Жалсабон Дашидондок Жалсапович — Посольско округ.
Зубрилин Иван Михайлович — Трестовскэ округ.
Мирошниченко Иннокентий Николаевич — Кабанскын округ.
Шевченко Владимир Илларионович — Каменска округ.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГ

Автушенко Сергей Сергеевич — Дээдэ-Худанай округ.
Дамбаев Октябрь Гармаевич — Дунда-Худанай округ.
Дугаров Дондок Дашиевич — Хэжэнгын округ.

КУДАРЫН АЙМАГ

Кривогорницын Сергей Васильевич — Тамирай округ.
Федоров Николай Владимирович — Кударын округ.

КУРУМКАНАЙ АЙМАГ

Ачитуева Очирма Ринчиновна — Гааргын округ.
Цыдынжапов Гомбожап Цыдынжапович — Курумканай округ.

КЯХТЫН АЙМАГ

Будажабэ Федор Тогочеевич — Транспортна округ.
Иринчеев Николай Будеевич — Усть-Киранай округ.
Пивоваров Николай Буинович — Усть-Кяхтын округ.
Рещикова Мария Ивановна — Ленинскэ округ.
Сушков Илья Кириллович — Кяхтын округ.

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГ

Желтый Артем Владимирович — Сутайн округ.
Крылова Ксения Самуиловна — Хонхолойн округ.
Попов Алексей Иванович — Мухаршэбэрэй округ.
Цыренова Цыренсу Цыреновна — Шаралдайн округ.

АХЫН АЙМАГ

Убашеева Бадма Жалсараевна — Ахын округ.

ПРИБАЙКАЛЬСКА АЙМАГ

Вязьмина Валентина Ивановна — Ильинскиин округ.
Лукашева Мария Петровна — Турантайн округ.
Стегачев Иван Мартынович — Таловска округ.
Тараненко Алексей Георгиевич — Горячинскиин округ.

ХОЙТО-БАЙГАЛАЙ АЙМАГ

Агдыреев Михаил Семенович — Доодо-Ангарай округ.

СЭЛЭНГЫН АЙМАГ

Бальжиева Гарма Бальжиевна — Селендумын округ.
Могнонов Марк Могзоевич — Ново-Селенгинскиин округ.
Нимаев Бадма Нимаевич — Тохойн округ.
Очиров Цирен Очирович — Первомайска округ.
Семенов Вениамин Иванович — Галуута-Нуурай округ.
Шакирзанов Махам Ахмедшакирович — Шахтын округ.

ТАРБАГАТАЙН АЙМАГ

Борисова Александра Васильевна — Саянтын округ.
Сафронов Роман Савельевич — Тарбагатайн округ.
Черняков Иван Давыдович — Ехэ-Куналейн округ.

ТОРИИН АЙМАГ

Цыбикова Цыбик Арсалановна — Доодо-Ториин округ.
Яковлев Раднай Николаевич — Бургалтайн округ.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГ

Бильгаев Цанжа Дашеевич — Зүүн-Мүрэнэй округ.
Жадагаева Даря Жалсановна — Толтойн округ.
Иванов Петр Николаевич — Хэрэнэй округ.
Семенов Бато Семенович — Түнхэнэй округ.

ХОРИИН АЙМАГ

Егорова Лидия Яковлевна — Хориин округ.
Ерченков Григорий Павлович — Үдын округ.
Холхонова Цыбикмид Бардуевна — Дээдэ-Хүрьбын округ.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведтэ һунгалта үнгэргэхэ һунгуулиин Центральна комисси.

БУРЯДАЙ АССР-ЭЙ АЖАЛШАДАЙ ДЕПУТАДУУДАЙ АЙМАГАЙ, ГОРОДОЙ, ГОРОДУУДТАХИ РАЙОНУУДАЙ, СЕЛЬСКЭ, СОМОНОЙ БОЛОН ПОСЕЛКОВО СОВЕДҮҮДЭЙ ҺУНГАЛТЫН ДҮНГҮҮД ТУХАЙ МЭДЭЭСЭЛ

(Һунгалтын дүнгүүд тухай мэдээсэлнүүд ажалшадай депутадуудай аймагай, городой Соведүүдэй гүйсэдхэхэ комитедүүдһээ Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй абаһан материалаар толилогдоно)

1959 оной мартын 1-дэ Бурядай АССР-эй ажалшадай депутадуудай аймагай, городой, городуудтахи, районуудай, сельскэ, сомоной болон поселково Соведүүдэй һунгалтанууд болоо.

Ажалшадай депутадуудай 23 аймагай Совет, республикада мэдэлтэй 3 городской Совет, Улан-Удэ городто 3 районно Совет, аймагтаа мэдэлтэй городуудай 2 городой Совет, 167 сельскэ, сомоной Совет, 13 поселково Совет һунгагдаа.

Ажалшадай депутадуудай аймагай, городской, городуудтахи районуудай, сельскэ, сомоной болон поселково Соведүүдэй һунгалтада һунгагшад иимээр хабаадаа:

аймагай Соведтэ 99,98 процент,
республикадаа мэдэлтэй городуудай городской Соведтэ 99,8 процент,
районно Соведтэ 99,8 процент,
аймагтаа мэдэлтэй городуудай городской Соведтэ 100 процент,
сельскэ болон сомоной Соведтэ 99,98 процент.
поселково Соведүүдтэ 99,95 процент.

Тиихэлээрээ үсөөхэн тоотой хүнүүдһээ бэшэ, бүхы тооной һунгагшад дуугаа үгэлгэдэ хабаадалсаһан байна.

Һунгалтадаа хабаадаһан бүхы һунгагшадай ниитэ тооһоо коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй кандидадуудай түлөө һунгагшад иимээр дуугаа үгөө:

аймагай Соведтэ 99,4 процент,
республикадаа мэдэлтэй городуудай городской Соведтэ 99,4 процент
районно Соведтэ 99,5 процент,
аймагтаа мэдэлтэй городуудай городской Соведтэ 99,4 процент,
сельскэ болон сомоной Соведтэ 99,3 процент.
поселково Соведтэ 99,11 процент.

Кандидадуудай фамилиин зурагдаһан гэхэ гү, али депутадта кандидадуудта эсэргүү дуугаа үгэһэн бюллетеньнүүдэй тоо: аймагай Соведтэ һунгалтаар—0,6 процент, республикадаа мэдэлтэй городуудай городой Соведтэ —0,6 процент, районно Соведтэ—0,5 процент, аймагтаа мэдэлтэй городуудай городой Соведтэ—0,6 процент, сельскэ болон сомоной Соведтэ—0,7 процент, поселково Соведтэ—1 процент байгаа.

Тиихэлээрээ һунгалтын дүнгүүд дээрэһээ харахада, коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидадуудай түлөө һунгагшад нэгэн һаналтайгаар дуугаа үгэһэн байна.

Нютагай бүхы Соведүүдтэ хамта 6756 хүн һунгагдаа. Һунгагдаһан бүхы депутадууд коммунистнууд болон партийнабэшэ хүнүүдэй нэгэдэлэй кандидадууд мүн. Депутадуудай дунда—2261 эхэнэр гэхэ гү, али 33,5 процентнь, КПСС-эй гэшүүд, гэшүүнэй кандидадууд 3206 хүн гэхэ гү, али 47,4 процентнь, 3550 партийнабэшэ хүнүүд гэхэ гү, али 52,6 процентнь, үйлэдбэри дээрэ ажаллажа байһан 1250 хүдэлмэришэд гэхэ гү, али 18,5 процентнь, 2466 колхознигууд гэхэ гү, али 36,5 процентнь болоно.

Ажалшадай депутадуудай Бичурын аймагай Соведтэ һунгаха наймадахи һунгуулиин округто, депутадта кандидадай наһа бараһан дээрэһээ һунгалта болоогүй. Энэ округто «Бурядай АССР-эй ажалшадай депутадуудай аймагай, городой, городуудтахи районуудай, сельскэ, сомоной болон поселково Соведүүдтэ һунгаха Дүримэй» ёһоор шэнэ һунгалта болохо.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

нүхэр Никита Сергеевич ХРУЩЕВТО

МОСКВА.

Хүндэтэ нүхэр Хрущев!

Үнгэрэгшэ жэлэй намар манай делегаци Советскэ Союзда хани ёһоор айлшалжа ошоод байхадаа, Польшодо Танай айлшалжа ерэхые үнэн зүрхэнһөө хүсэжэ байһанаа мэдүүлээ һэн.

Тиихэдэ Танай үгэһэн зүбшөөлые хараадаа абажа, Танай хүтэлбэрилгэ доро Советскэ Союзай Партийно-правительственна делегациин энэ жэлэй июльдэ Польша хани ёһоор айлшалжа ерэхыень мүнөө үнэн зүрхэнһөө уринабди.

Арадай Польшын байгуулагдаһаар 15 жэлэй ойн һайндэртэ хабаадажа шадахаар танай делегаци манай орондо айлшалжа ерэһэй гэжэ хүсэхэ байнабди.

Танай, Советскэ Союзай Партийно-правительственна бүхы делегациин манай орондо айлшалжа ерэлгэ хадаа манай партинуудай, манай арадуудай ахадүүгэй нэгэдэлые, хани барисаае бүри ехээр бэхижүүлхэ гэжэ этигэнэбди.

Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедһээ ПОРП-ын ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь

В. ГОМУЛКА.

Польшын Арадай Республикын Правительствоһаа ПНР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

Ю. ЦИРАНКЕВИЧ.

Варшава, 1959 оной февралиин 28.

Польшын хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь

нүхэр Владислав ГОМУЛКАДА

Польшын Арадай Республикын Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

нүхэр Юзеф ЦИРАНКЕВИЧТА

Хүндэтэ нүхэр Гомулка!

Хүндэтэ нүхэр Циранкевич!

Советскэ Союзай Партийно-правительственна делегациин Польшодо хани ёһоор айлшалжа ошохо тухай 1958 оной ноябрьда хэлсэгдээ бэлэй. Арадай Польшын байгуулагдаһаар 15 жэлэй ойн һайндэртэ делегациин хабаадахын тула энэ оной июльдэ дээрэ хэлсэгдэһэнэй ёһоор айлшалжа ерэхые дурадхаһан Танай хани ёһоной бэшэгые бидэ абаабди.

КПСС-эй Центральна Комитет, Советскэ правительство Танай энэ дурадхалые ехэ ханангяар хүлеэн абаа, КПСС-эй ЦК-гэй Нэгэдэхи секретарь, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ хүтэлбэрилэгшэтэй Советскэ Союзай Партийно-правительственна делегациие 1959 оной июльдэ эльгээхэ байна.

Манай хани ёһоной холбоо барисаан болон уулзалганууд манай партинуудай, оронуудаймнай арадуудай хоорондохи хани барисаае, ахадүүгэй нэгэдэлые саашадань бэхижүүлгэдэ туһалха байна гэжэ бидэнэр Таанадта адляар этигэнэбди.

Ахадүүгэй амар мэндэ!

КПСС-эй Центральна Комитедэй Нэгэдэхи секретарь, ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ

Н. ХРУЩЕВ.

Москва, 1959 оной мартын 3.

СССР-эй Верховно Соведэй бүлэг депутадууд Англи ошохонь

Парламентын англо-ородой комитедэй уряалаар март һарын тэн багта СССР-эй Верховно Соведэй депутадууд Англи ошохонь. СССР-эй Верховно Соведэй Союзай Соведэй Гадаадын хэрэгүүдэй талаар комиссиин түрүүлэгшэ М. А. Суслов, депутадууд В. В. Гришин, Б. Н. Пономарев, П. А. Сатюков, С. А. Скачков, И. А. Каиров гэгшэд ошохо юм.

Англида ошоод байхадаа, СССР-эй Верховно Соведэй бүлэг депутадууд хоёр талые һонирхуулжа байһан асуудалнуудаар һаналаа мэдэлсэхын тулада Англиин парламентын гэшүүдтэй уулзаха байна.

РСФСР-эй соёл культурын эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй семинар

В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ СССР-эй гүрэнэй библиотекэ соо мартын 4-дэ Россин Федерациин культурно-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэдэй найман үдэрэй семинар захалба. РСФСР-эй Культурын министр А. И. Попов «КПСС-эй XXI съездын шиидхэбэринүүдые тодорхойгоор, дайшалхы ёһоор нэбтэрүүлхын түлөө» гэһэн элидхэл хэбэ.

Наукын элдэб һалбаринуудта туйлагдаһан амжалтанууд болон техническэ дэбжэлтэ тухай, промышленностиин, хүдөө ажахын амжалтанууд тухай, түрүү дүй дүршэл дэлгэрүүлхэ зорилгонууд тухай эрдэмтэдэй, дүршэл ехэтэй хүдэлмэрилэгшэдэй хэдэ хэдэн элидхэл, лекцинүүдые семинарта хабаадагшад шагнаха юм. Тэдэнэр мүн соёл культура болон искусствын элитэ ажал-ябуулагшадтай уулзаха, ниислэл хотынгоо үзэсхэлэнтэ газарнуудаар ябаха юм.

Ажалшадые һайн һайхан үзэл бодолоор хүмүүжүүлхэ, шажан мүргэлдэ эсэргүү, ариг сэбэрээр ажаһууха, бэеын элүүрые сахиха, уран һайханай самодеятельностиие саашадань хүгжөөхэ асуудалнууд семинар дээрэ хаража үзэгдэхэ, зүбшэн хэлсэгдэхэ юм.

Н. С. Хрущев Германиин Демократическа Республикада ерэбэ

БЕРЛИН, мартын 4. (ТАСС). СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущев болон тэрээнтэй хамта ябалсагшад мүнөөдэр үглөөгүүр Германиин Демократическа Республикада «ТУ-104» самолёдоор ерээ. Н. С. Хрущев ГДР-эй правительствын уряалаар Лейпциг городтохи уласхоорондын хабарай яармагые ошожо хараха юм.

ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ О. Гротеволь, СЕПГ-гэй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь В. Ульбрихт, ГДР-эй Арадай палатын түрүүлэгшэ И. Дикман, Демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, СЕПГ-гэй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд болон гэшүүндэ кандидадууд, СЕПГ-гэй ЦК-гэй секретарьнууд, Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшонор, ГДР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министр Л. Больц, ГДР-эй министрнүүд, демократическа партинуудай, ниитын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, СЕПГ-гэй ЦК-гэй, ГДР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерствын харюусалгата хүдэлмэрилэгшэд, ГДР-эй арадай национальна армиин генералнууд Н. С. Хрущевые аэродром дээрэ угтаба.

Лейпциг городтохи яармагта ошоһон советскэ правительственна делегациин хүтэлбэрилэгшэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо А. Ф. Засядько, СССР-һээ ГДР-тэ байдаг Элшэн сайд М. Г. Первухин, Германидахи советскэ бүлэг сэрэгүүдэй главнокомандалагша армиин генерал М. В. Захаров, дипломатическа түлөөлэлгын газарнуудые толгойлогшонор, СССР-һээ ГДР-тэ байдаг посольствын хүдэлмэрилэгшэд Н. С. Хрущевые мүн лэ угталсаа.

Н. С. Хрущев О. Гротеволь хоёр амаршалгын үгэ хэлэһэн байна.

Н. С. Хрущев, тэрээнтэй хамта ябалсагшад аэродром дээрэһээ автомашинануудта һуугаад Лейпциг город орохоёо гараа.

ЛЕЙПЦИГ, мартын 4. **(ТАСС-эй корр.).** Лейпциг городтохи уласхоорондын яармаг харахын тулада Германиин Демократическа Республикын правительствын уряалаар ерэһэн СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. С. Хрущевые Лейпциг городой ажаһуугшад тон халуунаар угтаба.

Лейпциг город хадаа бүхы дэлхэй дээрэ мэдээжэ заншалта яармагай болодог город, ГДР-эй промышленна болон культурна ехэхэн центрнүүдэй нэгэн болоно. Энэ город һайндэрэйхеэр гоёон шэмэглэгдэнхэй байба.

Н. С. Хрущевой эндэ ерэлгые хариин гүрэнүүдэй олониитэ ехээр һонирхоно. Немецкэ болон хариин гүрэнүүдэй газетэнүүдэй, информационно агентство болон радионуудай мянга гаран корреспондентнүүд, фотокорреспондентнүүд, телевидениин болон кинохроникын операторнууд эндэ ерээ.

Бүрхэг үдэр байгаа. Гэбэшье Н. С. Хрущевой, тэрээнтэй хамта ябалсагшадай аэродромһоо эндэ ерэхэһээнь бүри урид, Лейпциг городой ажаһуугшад Вильгельм Лейшнерын нэрэмжэтэ талмай дээрэ олоороо сугларжа эхилһэн байгаа. Эндэ промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд, барилгашад, студентнүүд, алба хаагшад, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд сугларaa. Элдэб олон оронуудһаа уласхоорондын хабарай яармагта ерэһэн олон тоото айлшад, мүн сугларагшадай дунда байлсаа. Городой олон мянган ажаһуугшад автомашинануудай ябажа гараха үйлсэнүүдтэ мүн лэ гаралсаһан байна. Тэдэнэр бултадаа хүхюу баяртайгаар гараараа даллан Н. С. Хрущевые, тэрээнтэй хамта нэгэ машинада һуужа ябаһан В. Ульбрихтые, О. Гротеволиие амаршална. Айлшад нэрьемэ овацяар амаршалагдан талмай дээрэ ерээ.

«Эбэй договор—ерээдүйн Германиин амгалан байдалай зам нээнэ» гэжэ бэшээтэй асари ехэ лозунг татаатай трибуна дээрэ нүхэр Н. С. Хрущев, О. Гротеволь болон В. Ульбрихт гараба. ГДР-эй Арадай палатын президиумэй түрүүлэгшэ И. Дикман, демократическа Германиин Национальна фронтын Национальна соведэй түрүүлэгшэ Э. Корренс, СЕПГ-гэй болон Германиин Демократическа Республикын правительствын хүтэлбэрилхы ажал-ябуулагшад, партийна болон ниитын организацинуудай түлөөлэгшэд, Лейпциг городой засагай хүтэлбэрилэгшэд, мүн Лейпциг городтохи хабарай яармагта ерэһэн советскэ правительственна делегациие хүтэлбэрилэгшэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо А. Ф. Засядько, СССР-һээ ГДР-тэ байдаг Элшэн сайд М. Г. Первухин, Германидахи советскэ бүлэг сэрэгүүдэй главнокомандалагша армиин генерал М. В. Захаров тэдэнтэй хамта трибуна дээрэ гаралсаа.

Дахяад альга ташалга боложо, «Ура!» гэһэн абяан дахяад зэдэлбэ.

СЕПГ-эй ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүндэ кандидат, СЕПГ-гэй Лейпцигэй окружной хүтэлбэрилгын газарай нэгэдэхи секретарь П. Фрелих митингые нээбэ. П. Фрелих Лейпциг городой ажаһуугшадай зүгһөө Н. С. Хрущевые амаршалха зуураа, советскэ правительствын толгойлогшын айлшалжа ерэлгые городой болон бүхы Германиин Демократическа Республикын ажалшад ехэ баяртайгаар һайшааһан тухай хэлээ.

Н. С. Хрущев митингдэ хабаадагшадта нэрьемэ овацяар угтагдан үгэ хэлэбэ.

Удаань В. Ульбрихт үгэ хэлэһэн байна.

Н. С. Хрущевой, В. Ульбрихтын үгэ хэлэжэ байхада нэгэнтэ бэшэ нэрьемэ альга ташалга боложо, «Фрейндшафт — хани барисаан!», «Ура!» гэһэн үгэнүүд зэдэлһэн байна.

Лейпциг городой ажалшадай митинг Советскэ Союзай болон Германиин Демократическа Республикын арадуудай хани барисаае эли тодоор харуулаа. «Эршэмтэй алхамаа татагты, нүхэдүүд!» гэжэ хүдэлмэришэн ангиин дуун митингын түгэсхэлдэ дуулагдаа.

Америкын засагаархидай хорото ааша

Мартын 4-дэ СССР-эй Гадаадын хэрэгүүдэй министерство США-һаа Москвада байдаг посольстводо ното эльгээгээ. Загаһа барилгын «Новороссийск» гэжэ советскэ траулерые Америкын сэрэгэй судны тогтоожо, нэгжэһэн ябадалда эсэргүү мэдүүлгэ Советскэ правительство тэрэ ното соогоо хэһэн байна.

Атлантиин океанай хойто зүгтэ далай дээрэ загаһа барижа ябаһан «Новороссийск» гэжэ советскэ траулер уһан доогуур татагдаһан трансатлантическа телеграфай, телефоной кабельда ямаршье гэм хээгүй гэжэ ното соо хэлэгдэнэ. Энэ асуудалаар Америкын хэблэлдэ н[...]раһан мэдээсэлнүүд булта шал х[...]дал юм.

Хорото зорилгоор советскэ тра[у]лер баригдаа гэжэ ното соо тэмдэ[г]лэгдэнэ.

Саашадаа иимэ баримтануудые гаргуулхагүйн, далайн дунда загаһа барижа ябаһан советскэ суднуудта ямаршье шалтагаангүй иимээр хандаха ябадалые болюулхын тулада США-гэй правительство шухала хэмжээ абаха бэзэ гэжэ Советскэ правительство найдажа байна гээд ното соо хэлэгдэнэ.

(ТАСС).

ВЦСПС-эй ПРЕЗИДИУМДЭ

Арьбалалта, химгадалгын түлөө бүгэдэарадай тэмсэл

Арьбалалта, химгадалга хэхын, үйлэдбэриин арга боломжонуудые элирүүлжэ, һайнаар хэрэглэхын түлөө хүдэлмэришэд болон алба хаагшадай ниитэ олоороо тэмсэлые дэлгэрүүлхэ талаар профсоюзна организацинуудай урда байһан зорилгонуудые ВЦСПС-эй Президиум зүбшэн хэлсээд, зохихо шиидхэбэри баталан абаа.

Эзэн бусаар, гамгүйгөөр үрилтэ хэдэг, арадай зөөридэ хайша хэрэгээр хандадаг ябадалтай эрид шанга тэмсэл дэлгэрүүлжэ, арьбалалта, химгадалгын түлөө бүгэдэарадай тэмсэл дэлгэрүүлхэ шухала байһан тухай КПСС-эй XXI съезд заагаа гэжэ ВЦСПС-эй Президиумэй тогтоол соо хэлэгдэнэ. Нарин шанга арьбалалта, химгадалга хээд байхада долоон жэлэй түсэбэй гол шухала зорилгые—капитализмтай социализмын амгалан ёһоной экономическа мүрысөөндэ шухала саг алмаха гол зорилгые шиидхэлгэдэ амжалтатайгаар туһалха байна. Партиин XXI съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон ажалшаднай продукци абалгаяа ехэдхэхэ, шанарыень һайжаруулха, өөрынь үнэ сэнгые химдаруулха шэнэ шэнэ арга боломжонуудые үсэд оролдосотойгоор бэдэрэн олоно.

Үйлэдбэриингөө арга боломжонуудые элирүүлэн хэрэглэжэ, арьбалалтын нарин гурим бии болгожо, 1000 тонно обсадна болон газар үрэмдэлгын хоолойнуудые, 1500 долот, 1000 тонно цемент, 50 тонно булад аргамжа арьбалжа, тэрээгээрээ 20 мянган метрһээ б[...]га бэшэ газар түсэбһөө гадуур үрэмдэхэ гэһэн уялга Башкириин нефтянигууд абаа. Перминн экономическа районой предприятинуудай болон барилгануудай коллективууд долоон жэлэй нөөсэдэ түсэбһөө [...]дуур 1 миллиард түхэригэй, тэр тоодо 1959 ондо 150 миллион түхэригэй арьбалалта хэхэбди гэжэ уялгаа үгөө. Саашадаа үйлэдбэридэ техническэ дэбжэлтэ туйлажа, технологическа процессүүдые н[...]рижуулжа, ажалай бүтээсые д[...]шэлүүлжэ, түүхэй эд, элдэб ма[...]териал болон электроэнерги а[...]балжа энэ амжалта туйлагдаха.

Арьбалалта, химгадалгын түлөө тэмсэлдэ Кузбассай горнягууд, Уралмашзаводой хүдэлмэришэд болон алба хаагшад, Ленинградай, Харьковай, Минскын машина б[...]тээгшэд, бусад оролсобо.

Энэ хүдэлөөндэ ехэ анхаралаа хандуулжа, ороной түрүү пре[д]принятинуудай үүсхэлые дэмжэхые, үргэнөөр дэлгэрүүлхыень, тэрэшэлэн арьбалалта, хим[...]гадалгын түлөө, үйлэдбэриин га[...]гашануудые бага болгохын, аж[а]хын тоосоо шангадхахын түлөө тэмсэлэй ехэ удхашанартай байһые хүдэлмэришэдтэ, алба хаагшадта үргэнөөр тайлбарилан ойлгуулжа үгэхыень ВЦСПС-эй Президиум профсоюзуудай центральна, ре[с]публиканска, хизаарай, областной фабрично-заводской комитедүүд болон соведүүдые уялгалаа.

Экономическа, техническэ талаар совет-польско хани барисаан

Амжалтатайгаар хэлсээ хэһэнэй һүүлээр нефтиин, газай, зэд абалгын промышленностиие хүгжөөлгэдэнь Польшын Арадай Республикада Советскэ Союзай техническэ туһаламжа үзүүлхэ тухай хэлсээн 1959 оной мартын 3-да Москвада Советскэ Социалистическэ Республикануудай правительствын, Польшын Арадай Республикын правительствын хоорондо баталагдаа.

Энэ хэлсээнэй ёһоор, 1959—1964 онуудта СССР ПНР-тэ нефтиин, байгаалиин газай байһан газарнуудые шэнжэлхэ шэнэ аппаратурануудые, газарые гүнзэгы саагуур малтаха үрэмдэлгын, түхеэрэлгэнүүдые, үргэлгын машинануудые, тэрэшэлэн зэд абалгын промышленностьда хэрэглэхэ түхеэрэлгэнүүдые үгэжэ, мүн советскэ мэргэжэлтэдые ПНР-тэ эльгээжэ байха, нефть, байгаалиин газ болон зэдэй ашагта ма[...]тамал бэдэрэлгын асуудалнуудаар, тэрэшэлэн тэдэниие үйлэдбэрилэн абалгые эмхидхэхэ асуудалнуудаар Польшын мэргэжэлтэдые СССР-т[э] угтан абажа байха гэжэ хараалагдана.

Энэ хэлсээн хадаа СССР ПНР хоёрой хоорондоо экономическа, техническэ талаараа ахадүүгэй нягта барисаатай байһыень үшөө дахин гэршэлэн харуулна.

Хэлсээндэ гар табигшад: Советскэ талаһаа—Гадаадын экономическа харилсаанай талаар СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Гүрэнэй комитедэй Түрүүлэгшэ С. А. Сачков; Польшын талаһаа—ПНР-эй гадаадын худалдаа наймаанай министрын орлогшо Тадеуш Кро[...]чинский.

Коммунизм байгуулгын теоретическэ асуудалнууд

КПСС-эй XXI съезд социалистическэ гүрэнэй хүгжэлтэ тухай

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съезд манай орондо коммунистическэ байгуулалтын туйлай ехэ дүй дүршэлые шэнжэлжэ, марксистско-ленинскэ теориие саашадань хүгжөөбэ.

Съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэл соо угаа ехэ теоретическэ болон практическа удхашанартай асуудалнуудай хажуугаар, коммунизм түгэс бүрин байгуулха үедэхи обществын политическэ, эмхидхэлэй, гүрэнэй байгууламжын, захиргаанай асуудалнууд гүнзэгыгөөр тайлбарилагдан, харуулагдаа.

Социалистическэ гүрэниие бэхижүүлхэ тухай асуудал хододоо манай партиин гол анхаралда байдаг гээшэ. В. И. Ленин социалистическэ гүрэниие бэхижүүлхэ хэрэгые онсо ехэ удхашанартай гэжэ тоолодог һэн, юундэб гэхэдэ, энэ хадаа революциин хуби заяа, манай орондо социализм болон коммунизм байгуулгын хуби заяан тухай гол асуудал юм.

Социалистическэ гүрэниие бэхижүүлхэ тухай марксизм-ленинизмын һургаалай тон зүб байһаниие советскэ гүрэнэй дүшэ гаран жэлэй түүхэ эли тодоор гэршэлээ.

Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро Совет гүрэн түүхын алдарта замаар хүгжөө юм. Октябриин революциин илаһанай һүүлдэ совет засаг мүлжэгшэ ангинуудай эсэргүүсэлтые сэрэгэй хүсөөр дараһан, ороноо хариин хархис интервентнүүдһээ аршалһан, промышленность болон хүдөө ажахые һэргээн бодхооһон, капиталистическэ этэгээдүүдые усадхаха ябадалые бэлдэһэн байна. Тэрэ үедэ ороноо хүтэлбэрилхэ, социалистическэ ажахыгаа бодото дээрэнь эмхидхэхэ гээшэ Совет гүрэнэй шухала зорилгонуудынь байһан юм.

Манай орондо мүлжэгшэ ангинуудые усадхаһанай, ажахын социалистическэ системын илаһанай һүүлдэ Совет гүрэн социалистическэ ажахы болон культурые саашадань хүгжөөн һалбаруулха, социалистическэ зөөриие бэхижүүлхэ, ороной бэеэ хамгаалха хэрэгые бүри шангадхахын тула туйлай ехэ ажал-ябуулга бэелүүлнэ. Совет гүрэнэй илагдашагүй бата бэхи байһаниие Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайн бүхы дэлхэйн үмэнэ харуулһан байна.

Совет гүрэниие саашадань бэхижүүлхэ талаар һүүлшын жэлнүүдтэ нилээд хүдэлмэри хэгдээ. Гэбэл социалистическэ хуули ёһон бэхижээ, союзна республикануудай эрхэ үргэдхэгдөө, гүрэн түрын хэрэгые эрхилхэ бүхы шатануудта демократическа централизм бүри үргэнөөр бэелүүлэгдэдэг болоо.

Манай орон хүгжэлтынгөө шэнэ түүхэтэ шатада—коммунистическэ обществые үргэн далайсатайгаар байгуулгын шатада оробо гэжэ КПСС-эй XXI съезд заана. Энэ үедэ манай партиин, бүхы арадай хамаг хүсэ шадалынь коммунизмын материально-техническэ үндэһэ һуури байгуулхын, СССР-эй экономическа болон бэеэ хамгаалгын хүсэ шадалые саашадань бэхижүүлхын, тиихэтээ хамта арад зоной материальна болон культурна эрилтэнүүдые бүрин хүсэдөөр хангахын тула элсүүлэгдэхэ ёһотой. Бидэнэр хүн бүхэндэ хүртэсын талаар продукци гаргалгаараа эгээн хүгжэнги капиталистическэ оронуудые хүсөөд, ахижа гараха зорилготойбди.

Коммунистическэ байгуулалтын агууехэ программые бэелүүлхэ талаар Советскэ гүрэнэй үүргэнь тон ехэ юм. Иимэһээ социалистическэ гүрэнэй хүгжэлтэ тухай асуудалнуудые теоретическээр шэнжэлгые манай парти мүнөө үедэ шухалын шухала хэрэг гэжэ тоолоно.

XXI съезд дээрэ нүхэр Н. С. Хрущевой хэһэн элидхэл, делегадуудай хэлэһэн үгэнүүд, съездын абаһан шиидхэбэри соо манай социалистическэ гүрэнэй саашадаа яажа хүгжэхэ тухай, коммунизм үргэн далайсатайгаар байгуулгын үедэ Совет гүрэнэй үүргэ тухай гүнзэгыгөөр тодорхойлогдонхой.

Коммунизмын үедэ гүрэн үгы болохо, ниитын хэрэгые эрхилхэ ябадал политическэ удха шэнжэеэ гээгээд, обществын хэрэгые сэхэ арадай зүгһөө эрхилдэг болохо юм гэжэ марксизм-ленинизм һургана. Мүнөө үедэ коммунизм байгуулгые бодото дээрээ бэелүүлжэ байхадаа, бидэнэр гүрэнэй үгы болохые халирхайгаар ойлгожо, гүрэнэй органуудые үгы болгожорхихо ёһогүйбди гэжэ партиин XXI съезд заана.

«Гүрэнэй үгы болохо тухай асуудалые диалектикын ёһоор ойлгохо болоо һаа,—гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев XXI съезд дээрэ хэһэн элидхэл соогоо хэлэнэ,—тэрэ хадаа социалистическэ гүрэнэй коммунистическэ ниитын зүгһөө сэхэ эрхилдэг болохо хүрэтэрөө хүгжэхэ тухай асуудал гээшэ. Коммунизмын үедэшье гүрэнэй мүнөө үедэ дүүргэдэг үүргэнүүдтэл адли, ниитын зарим үүргэнүүд үлэхэ юм. Гэбэшье тэдэнэй удха шэнжэнь, бэелүүлхэ арга дүрэнь мүнөө үеын хүгжэлтынхиһөө ондоо байха».

Совет гүрэнэй саашанхи хүгжэлтэ тухай асуудалые шиидхэхэдээ, манай парти шэнэ общество байгуулгада олон түмэн арад ниитын хүсэл зориг, үүсхэл эдэбхиие хараадаа абаха тухай В. И. Ленинэй заабариие сэхэ хүтэлбэри болгоно. В. И. Ленин арад ниитын зохёон байгуулхы хүсэ шадалда, тэрэнэй оёоргүй гүнзэгы ухаан бодолдо, хүдэлмэришэд, таряашадай барагдашагүй хүсэл зориг, үүсхэл эдэбхидэ хизааргүйгөөр этигэдэг, найдадаг һэн. Гэхэтэй хамта В. И. Ленин үргэн арад ниитые эмхидхэхэ, ударидахын тула парти хүтэлбэрилхы үүргэ эзэлхэ ёһотой гэжэ тоолодог байгаа.

Оронойнгоо хэрэгүүдые шиидхэхэ, ороноо хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ үргэн арад ниитые хабаадуулха талаар һүүлшын жэлнүүдтэ нилээд хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө манай ороной хүгжэлтын шухалын шухала асуудалнуудые шиидхэлгэдэ бүхы совет арад эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Жэшээнь, долоон жэлэй түсэбые зүбшэн хэлсэхэ суглаануудта 70 гаран миллион хүн хабаадалсаа, 5 миллион шахуу хүн үгэ хэлэһэн байна. Гадна хэдэн зуу мянган хүнүүд газетэ, журналнуудта дурадхалнуудые оруулжа бэшэһэн байна.

В. И. Ленинэй һургаалые бэелүүлжэ, партиин XXI съезд социалистическэ гүрэнэй саашанхи хүгжэлтын гол шэглэлые тодорхойлоо. Тэрэ шэглэлнь гэбэл демократиие бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, ороной бүхы хэрэгүүдые эрхилэлгэдэ хүн зониие бүри үргэнөөр хабаадуулха, ажахын болон соёл культурын байгуулалтые хүтэлбэрилхэ хэрэгтэ бүхы эрхэтэниие хабаадуулха ябадал болоно.

Мүнөө манай ороной коммунизм байгуулха үедэ ороод ябахада, гүрэнэй органуудай бэелүүлдэг хэдэн олон үүргэнүүд ниитын организацинуудай мэдэлдэ дамжан орохо ёһотой гэжэ XXI съезд сэхэ зааһан байна.

Жэшээнь, арад зониие соёл культурын талаар хангаха асуудалнуудые заатагүй бүхыдөө гүрэнэй органуудай мэдэлдэ байха ёһотой бэшэ гээшэ. Соёл культурын талаар арад зониие хангаха зарим асуудалнуудые ниитын организацинуудай амжалтатайгаар шиидхэжэ шадаһые байһаниинь элитэ.

Тэрэшэлэн элүүрые сахиха, [...]нүүдэй, курортнуудта амарха хэрэгые эрхилэлгые мүн лэ ниитын организацинуудай мэдэлдэ үгэхэ болоод байна. Элүүрые хамгаалха городуудта—профсоюзна организацинуудай, хүдөө нютагуудта—ниитэ[...]тагай Соведүүдэй мэдэлдэ сэхэ ор[о]хо ёһотой.

Мүн физкультурна хүдэлөөе хүтэлбэрилхэ хэрэг хубилгагдажа байна. Һая болотор энэ хэрэгые гүрэнэй органууд эрхилдэг байһаниинь мэдээжэ. Харин мүнөө физкультурна хүдэлөөе эмхидхэхэ б[ү]ри ехэ аша туһатай арга олдоо. Һаяхан байгуулагдаһан һайн дураараа танай спортивна бүлгэмүүдэй союз физкультурна хүдэлөөе бүри һайнаар хүтэлбэрилхэ байһаниинь дамжаггүй.

Ниитын ёһо гуримые, социалистическэ хамтын ажабайдалай ж[у]рамые сахиха асуудалнуудые шиидхэлгэ мүнөө үедэ гүрэнэй органуудай мэдэлһээ ниитын организацинуудай мэдэлдэ удаа дараалан орохо ёһотой.

Мүнөө үедэ манай орондо политическэ гэм хэһэнэй түлөө сүүдэ урда харюусаха ушарнууд үгы болонхой. Энэ хадаа социалистическэ

...абарай тарилгада бэлэн гүт?

☆ ☆ ☆

Түрүүшүүлһээ жэшээ абаха зэргэтэй

...эл Коммунистическэ партиин- ...түүхэтэ XXI съездын шиидхэбэ- ...үдые Совет ороноймнай хото, ...нютагуудай олон миллион ...малшад айхабтар ехэ ажалай ...хэлтээр угтажа, дээшэлүүлэгдэ- ... социалистическэ уялгануудые ...жа байна.

...еспубликымнай хүдөө ажахын ...олон аймагуудай нэгэн—Зэдын ...хозууд болон совхозой ажал- ..., малшад өөһэдынгөө арга бо- ...жонуудые һайса хаража үзөөд, ...эбтэ долоон жэлэй түрүүшын ...—байгша ондо нёдондонойхидо ...одоо 1,8 дахин ехэ мяха абаха, ...ехэ хэмжээнэй һү, нооһо гүрэн- ...тушааха, худалдаха зорилго ...а табинхай.

...дууһа малайнгаа тоо толгойе ...м олошоруулан, ашаг шэмынь ...дээшэлүүлжэ, һү, мяха, нооһо ...р абадаг болохо гээ һаа, нэн ...үүн үбһэ, шэмэтэ һайн тэжээл ...гээр бэлэдхэхэ хэрэгтэй байһа- ...нь хэндэшье мэдээжэ. Тиимэһээ ...агай зарим колхозууд энэ шу- ...асуудалда эртээнһээ зохихо ...арал хандуулан, байгша ондо ...руза хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр ...жа, тэрэнние һайнаар ургуу- ... га бүриин 300 центнерһээ ...бэшэ ургаса абахын тулада ...дхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэжэ ...энхэй.

...схайлбал, эндэхи Кировэй нэ- ...жэтэ колхозойхид (түрүүлэг- ...нь нүхэр Д. Чимитов) аяар нё- ...до намар байхада кукуруза та- ...а ургуулха тусхай комплексно ...о эмхидхээд, үрэжэл һайнтай ...гектар уһалуурнии газар таһал- ...үгөө һэн. Звеное даагшаар кол- ...й комсомольско организациин ...ретарь нүхэр Д. Цыбиков томи- ...ложо, звеногой гэшүүдээр үшөө 6 ...бхитэй шударгы комсомол хү- ..., басагад табигдаһан байна. ...ыа звеногойхидто «Беларусь» ...ктор, кукуруза тариха 2 сеялкэ, ...малда нэмэлтэ тэжээл оруулха ...й түхеэрэлгэтэй культиватор, ...торай ехэ хоорботой 3 тэргэ бо- ... бусад зэр зэмсэг даалгагда- ...үгөө. Тус звеногойхид үнгэрэг- ...намартаа газараа уһалха 3 ки- ...етр ута канава малтажа, уоид- ...лан фермэ, гүүртэнүүдтэхи бү- ...уушан аргал шэбхые ашахада бэлэн болгожо, бульдозероор түл- хюулэн суглуулаа һэн. Мүнөө мартын 2-ой мэдээгээр эндэхид тарилгынгаа газарта хамта 2 мянга шахуу тонно наг шэбхэ зөөгөөд байнхай. Гадна 30 гаран тонно минеральна үтэгжүүлгэ худалдажа абаа, тиихэдэ тарилгын эхилтэр үшөө 20 тонно үтэгжүүлгэ абажа бэлдэхэ юм. Эдэ үдэрнүүдтэ звеногой гэшүүд колхозой агроном нүхэр Баиновай хүтэлбэреэр кукуруза яажа зүбөөр тариха, ургасыень харуулһалха тухай агротехникые шудална. Байгша ондо тус звеногойхид кукурузын газарта бүхыдөө 4 мянган тонно наг шэбхэ гаргахаар хараална.

Тэрэшэлэн Доржи Банзаровай нэрэмжэтэ колхоздо Сергей Гомбожаповай даадаг звено баһал горьтой хүдэлмэри хэнэ. Эндэхид кукуруза тарихаар хамта 99 гектар парай һайн үрэжэлтэй газар даажа абаад, мүнөө тэндээ намар обоолжо бэлдэһэн хуушан шэбхэ гаргажа байна. Бүхыдөө эндэ 600 гаран тонно аргал шэбхэ зөөгдэнхэй. Эдэ үдэрнүүдтэ наг шэбхэ шэрэлгэ үргэлжэлһөөр.

—Манай звеногойхид энэ жэлдэ кукурузынгаа газарай гектар бүридэ 30 тонно наг шэбхэ гаргаха. Тиихэдэ кукурузын ургасада нэмэлтэ тэжээл һайса оруулхын тула минеральна үтэгжүүлгэ горьтойгоор бэлдэхэбди. Тарилгымнай бүхы газарай 68 гектарынь хабар, зун хэдэн удаа уһалагдаха юм. Мүнөө газарайнгаа хүрьһэнэй шоройе лабораторидо шалгууланхайбди,—гэжэ нүхэр Гомбожапов хөөрэнэ.

Колхозой правлени, партийна эхин организаци кукурузын газарта наг шэбхэ ехээр гаргахын тулада звенонуудта таарамжатай зохид урмашуулгын түлөөһэ тогтоогоо. Жэшээлхэдэ, поли дээрэ гаргагдаһан наг шэбхын тонно бүхэндэ 8 түхэриг мүнгэ түлэхөөр хараалаа. Тиихэдэ үдэр бүриингөө даабарие үлүүлэн дүүргэһэн звеногойхид түлөөһэ бүри ехээр абаха ушартай. Мүн колхозой правлени кукурузын газарта хэды шэнээн наг шэбхэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулхаб, хэзээ уһалхаб, ямар хаһада хэды шэнээн үрэһөөр тарихаб, ургасын хойноһоо ямар харууһа эмхидхэхэб гэжэ агротехническэ хэмжээ ябуулгануудай түсэб, график тодорхойлжо, тэрэнээ звено бүхэндэ хүргэнхэй.

Эндэхи Чапаевай нэрэмжэтэ колхоздо нүхэд В. Погодин, В. Аксенов гэгшэдэй даадаг кукуруза ургуулха звенонууд муу бэшээр ажаллана. Эдэнэр өөһэдынгөө даажа абаһан 100—100 гектар газарта хамтадаа мянга гаран тонно аргал шэбхэ зөөжэ гаргаад байна. Тиихэдэ звенонууд һаянай уһалагдадаггүй газартаа мүльһэ зөөжэ захалаа.

Гэбэшье бүхыдөө аймагай колхозуудта байгша ондо кукуруза зүбөөр тарижа, һайнаар ургуулха тушаа бэлэдхэлэй биратай хүдэлмэри хэгдэнэгүй гэжэ сэхэ хэлэхэ хэрэгтэй. Энэ жэлдэ артельнүүдтэ хамтадаа 3700 гаран гектарта кукуруза таригдахаар хараалагдаһан аад, тэрэнэйнь миил 2 мянга шахуу гектарынь звенонуудта даалгагдажа үгтэһэн нэрэтэй. Теэд үшөө 2000 шахуу га газарынь мүнөө хүрэтэр эзэтэй болоодүй байһаар. Олонхи колхозууд кукуруза ургуулха звенонуудые хүсэд эмхидхээгүй байха юм. Борьёогой сомоной Сталинай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ, «Коммунизм», Гэгээтын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудта кукуруза ургуулха звенонууд эмхидхэгдэһэн нэрэтэй аад, үнэндөө тэдэнэр юушье хэнэгүй. Хэтэрхэдээ зарим колхозой звенонууд байгша ондо кукурузын газарай га бүриин 300 центнер ургаса абаха гэһэн аймагайнгаа уялгаһаа һураггүй доошоо уялга абахые һэдэдэг байха юм. Гадна эндэхи зарим түрүү звенонуудай мүнөө хэжэ байһан ажалай дүй дүршэл, үүсхэл эдэбхи бусад звенонуудай дунда дэмжэгдэнэгүй. Эдэ бүгэдэһөө боложо колхозуудта кукурузын газар дээрэ наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэри тон аалинобшоор ябуулагдана. Мартын 2-ой мэдээгээр эндэ бүхыдөө 4,9 мянган тонно шэбхэ гаргагдаа гэхэ гү, али дунда зэргээр гектар бүридэ оройдоол 2 тонно шэбхэ зөөгдэһэн болоно.

Бүхы дутуу дундануудаа дары усадхан, колхозуудта кукуруза ургуулха бэлэдхэлэй хүдэлмэриие шамдуулхын түлөө партиин айком, аймгүйсэдком яаралтай хэмжээ абаха зэргэтэй.

Л. Герасимова.

МЭЛХЭЙН АЛХАМААР...

...энэ долоон жэлэй түрүүшын ...нэ адуу малдаа бардам хүрэхэ ...эл бэлдэхын зорилгоор Кях- ...аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ ...хозой һаалишад өөһэдынгөө хү- ... кукуруза ургуулха гэжэ шии- ...н юм. Мүнөө колхозой һаали- ...даалгагдаһан участогууд дээ- ...наг шэбхэ түлэг дундаа гарга- ...байна.

...олхозой нэгэ бригадань Харган- ...тосхондо юм. Эндэхи һаалишад ...дундаһаа 3 звено эмхид- ..., хамта 10 гектар газар даажа ...һан байгаа. Тиигээд үнгэрһэн ...эй ноябрь һараһаа хойшо учас- ...дээрээ наг шэбхэ гаргажа эхи- ...һэн. Тиигэжэ гурбан һарын ...шада 575 шарга наг шэбхэ по- ...дээрээ гаргаба. Энэнь 1725 цент- ... болоно. Илангаяа һаалишад ...ия Серебренникова, Вера Дым- ...ова, Нина Цыбиктарова болон ...д оролдосотой һайнаар ажал- ...аг. Эдэ нүхэд үбэлэй һарануудта һү һааляа доошолуулхагүйн хойноһоо сүлөө забдагүй тэмсэжэ байхынгаа хажуугаар наг шэбхэ гаргаха хүдэлмэрэе нэгэшье үдэрөөр һаатуулдаггүй. Тэдэнэр даалгагдаһан участогһаа 3000 центнер кукурузын эшэ набша хуряаха зорилготой юм.

Теэд һаалишадайнгаа хараалһан зорилгоёо бэелүүлхэ хэрэгтэнь колхозой правлени болон партийна организаци гүйсэд туһалнагүй. Һаалишадай даажа абаһан газартаа саһа тогтоохо, мүльһэ гаргаха гэхэдэнь ашаанай автомашина болон трактор үгтэнэгүй. Үнэһэ болон шубуунай аргал суглуулагданагүй шахуу.

Колхозой Субагтайн фермын һаалишадай дундаһаа кукуруза тариха звенонууд эмхидхэгдэһэн аад, мүнөө юушье хэнэгүй. Эндэ нэгэ трактор үгтэнхэй юм. Теэд тэрэншье үдэртөө арай гэжэ нэгэл эрьесэ хээд болишодог юм. Тракторист нүхэр Тогтохоев «үбэлжэлгэмнай хүндэхэн байдалда орошоод байна. Малайнгаа үбһэ тэжээлые зөөхэ хэрэгтэй. Наг шэбхэ зөөлгэдэ трактор, машина табинхаар, тэрэнние мори унаагаар шэрээ һаа, болоол юм бэшэ гү» гэжэ хэлэнэ. Мүн колхозой хүтэлбэрилэгшэдшье иимэ һаналтай. Эгээл тиимэһээ энэ колхоз аяар гурбан һара соо наг шэбхэ гаргаха түсэбэйнгөө оройдоол хоёр хубиинь дүүргээд байна. Ингэжэ мэлхэйн алхамаар ажаллаа һаа, хэзээ түсэбөө дүүргэхэ юм?

Хэрбээ мүнөө үедэ хамаг машина, техникээ үбһэ тэжээл зөөлгэдэ табижархёод, тарялан, сабшалан дээрэ наг шэбхэ гаргаха, саһа тогтоохо хүдэлмэреэ зүндэнь орхижорхёо һаань, кукурузын һайн ургаса хуряагдахагүйл.

М. Шиханов,
Кяхтын «Знамя Ленина» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

...улалтын туйлай ехэ амжалта ...сно.

...этэй хамта, ниитын ёһо гури- ...эбдэхэ баримтанууд манайда ...н бэшэ үзэгдэдэг. Иимэ ушар- ...ые усадхаха гээшэ тон шухала ...лго мүн. Энээниие хайшан ... бэелүүлхэб? Социалистическэ ...ын ёһые, журамые эбдэгшэдтэй ...ескэ олониитэ амжалтатайгаар ...хэ хүсэд арга боломжотой. ...тын организацинууд ниитын ёһо ...м, журам эбдэгшэдтэй тэмсэ- ... тула милициин, сүүдэй ба про- ...турын органуудһаа бага бэшэ ... боломжотой, зэбсэгүүдтэй, хү- ... юм гэжэ нүхэр Н. С. Хрущев ...эл соогоо заана.

...илици, сүүд гэхэ мэтын гүрэнэй ... зургаануудай хажуугаар нии- ... организацинууд ниитын ёһо гу- ...ые, ороной аюулгүйе сахилсаха ...ой. Энэ хэрэгтэ арадай милици, ...эй сүүд гэхэ мэтэ органууд ...алсаха зэргэтэй. Эдэ орга- ... хадаа ниитын ёһо гуримые за- ... хүнүүдэй эбдэхэдэ тэдэниие ...шье хэһээхэ бэшэ, харин гол ...өө иимэ ябадалые сараха, ...й хамтын ажабайдалай хуули ... эбдэхэ ушарнуудай огто үгы ...лхые хангаха уялгатай.

...тын органуудай үүргые дээ- ...лхэ гэхэдээ милици, сүүд, ...ратура гэхэ мэтэ гүрэнэй ор- ...д хэрэггүй болошобо гэнэ бэ- ...ш. Гүрэнэй эдэ органууд элдэб ...нуудые үшөө дүүргэжэ үргэл- ...эр байха ёһотой.

...рэнэй органуудай бэелүүлдэг ...үүргэнүүдые ниитын органи- ...уудта дамжуулан үгэхэ ябадал коммунизм байгуулха хэрэгтэ социалистическэ гүрэнэй үүргые ябашье һуладхааха ёһогүй гэжэ эрид тэмдэглэхэ шухала. Мүнөө гүрэнэй органуудай бэелүүлжэ байһан зарим үүргэнүүдые ниитын организацинуудта дамжуулан үгэһэнэй ашаар социалистическэ общественэй политическэ үндэһэ һууринь үргэдхэгдэхэ ба бэхижүүлэгдэхэ юм. Социалистическэ демократи саашадаа улам хүгжэхэ юм гэжэ партиин XXI съезд заана.

Совет гүрэн хадаа манай ороной экономико, соёл культурын саашанхи хүгжэлтэдэ, СССР-тэ коммунизм байгуулха хэрэгтэ онсо ехэ үүргэ эзэлхэ зэргэтэй. Эб найрамдалые хамгаалха, социалистическэ Эхэ ороноо империалистическэ оронуудай зүгһөө сэрэгээр добтолон орохо аюулһаа хамгаалха талаар совет гүрэн тон шухала зорилгонуудые бэелүүлдэг.

КПСС-эй XXI съезд коммунизмын хүсэд илахада гүрэнэй үгы болохо тухай ленинизмын һургаалые саашань хүгжөөһэн байна.

Һүүлшын үедэ социализмын дайсад, илангаяа Югославиин ревизионистнууд ленинизмын энэ һургаалые хазагайруулха, буруушааха гэжэ ехээр оролдоно. Эдэ ревизионистнууд совет гүрэниие бэхижүүлхэ талаар манай партиин үдэр бүриин оролдолгые буруушаана. Энээниие марксизм-ленинизмын һургаалтай тааранагүй гэжэ хашхаралдана. Теэд эдэнь дэмы юм.

Манай ороной, бүхы социалистическэ оронуудай үдэр бүриин дүй дүршэл хадаа социалистическэ гүрэнэй хүсэ шадалые улам саашань бэхижүүлхэ хэрэг социализм, коммунизмын хэрэгэй түлөө нангин тэмсэл мүн гэжэ харуулна. Коммунизмын имагтал бүрин түгэсөөр илаһанай һүүлдэ гүрэн үгы болгогдодог юм гэжэ марксизм-ленинизм һургана. Тиимэһээ мүнөө үедэ социалистическэ гүрэниие һуларуулха гээшэ—дайсанда сэхэ туһалһантай адли юм гэжэ XXI съезд сэхэ тэмдэглэһэн байна.

Мүнөө манай гүрэниие империалистнуудай хүсөөрөө бута сохижо шадахаяа болёод байхада, ревизионистнууд гүрэнэй органуудые үгы болгогты, хариин дайсадай урдаһаа гар хооһон болоогты гэжэ манда дурадхана. Социализмын, коммунизмын хэрэгтэ ревизионистнуудай харша, дайсан байһаниие энэ баримта үшөө дахин гэршэлнэ.

Партиин XXI съезд коммунизмые үргэн далайсатайгаар байгуулха үедэ марксизм-ленинизмын гүрэн тухай һургаалые совет гүрэнэй үүргэнүүд болон общественэй политическэ эмхидхэлэй асуудалнуудаар саашань хүгжөөһэн байна.

Манай ороной общественэй түүхын шэнэ шатада ороод байха үедэ общественэй политическэ эмхидхэл, гүрэнэй байгуулалта болон захиргаанай асуудалнуудые партиин XXI съездын шэнээр табиһан ушарынь угаа ехэ удхашанартай юм. Энэнь манай орондо коммунизм байгуулха үедэхи общественэй политическэ байгуулалтые хараалжа үгэһэн программа болоно, коммунизм байгуулха арга зэбсэгүүдые заажа үгэнэ.

Б. БАТУЕВ.

Улан-Удын паровозно депогой механическа цехын токарь Николай Никитич Хомяков солото ажалаараа олоной дунда хүндэтэй юм. Нүхэр Хомяков үнгэрэгшэ һунгалтада хоёрдохёо Железнодорожно райсоведэй депутадаар һунгагдаба. Нүхэр Хомяков халаан бүриингөө нормо 260—270 процент хүрэтэр дүүргэнэ. **Зураг дээрэ:** нүхэр Хомяков ажаллажа байна.

А. Мантаевай фото.

„Победа" колхоздо

ТҮРҮҮ ХОНИШОНДО ШАН БАРЮУЛАГДАА

Колхозой түрүү хонишон Цырма Намжилова олон жэл хонин ажалда хүдэлжэ, баян дүршэлтэй болонхой. Энэ жэлдэ 150 эхэ хонидые хараад, һайнаар ондо оруулжа байнхай. Шэнэ жэлэй гараһаар 130 гаран хурьга абаад, гарзагүйгөөр түлжүүлжэ байна. Хони хурьгадайнь байра сэбэр, дулаан. Мүн малаа саг соонь эдеэлүүлдэг, уһалдаг байһанай ашаар мүнөө хонидынь шадал тэнхээгээр һайн. Нүхэр Намжилова гансал өөрынгөө ажал хараад байдаггүй, мүн залуу хонишодто дүй дүршэлөө заажа үгэдэг юм. Жэлһээ жэлдэ үнэн сэхээр ажалладаг байһыень хараада абажа, нютагайхидынь нүхэр Намжиловае аймагай Соведэй депутадаар һунгаа.

Һаяхан колхозой түрүү хонишон Намжилова партиин обкомой, республикын Министрнүүдэй Соведэй хүндэлэлэй грамотада, үнэтэ шанда хүртөө.

ТИНДИТ ГОРХОНДО ХААЛТА БАРИГДАНА

Сабшалангай, огородой газар уһалха зорилгоор Һыбхеэн уулаһаа эхитэй Тиндит горхондо хаалта баригдаба. Эндэ Михаил Козыкинай хүтэлбэреэр олон зон хүдэлжэ, нилээд ехэ ажал хээ. Эдэнэр 56 кубометр хүйтэн газар малтаһан, 50 гаран кубометр модо отолжо асарһан байна. Мүн 32 кубометр шулуу хададаа бэлдээ. Энэ хаалтын ашаглалгада үгтэхэдэ 25 га огородой, 50 гаран га сабшалангай газар уһалагдадаг болохо юм.

«ТАЙФУН» ГЭЖЭ ЗҮЖЭГ ХАРАБА

Һаяхан колхозой клуб соо хүн зон олооро суглараад, Хитадай драматург Цай юйгай «Тайфун» гэжэ зүжэг Бурядай драмтеатрын артистнуудай табихые хаража, ехээр һонирхоо.

Артистнар Найдакова, Николаев, Степанова, мүн энэ нютагһаа артист боложо гараһан Дондоков, Рабсалов гэгшэдэй шадамар бэрхээр наадаһыень тэмдэглээд, саашадаа амжалта туйлажа ябахыень хүсэбэ.

МАЛШАД ЕХЭЭР ҺОНИРХОО

Партиин обкомой түлөөлэлгөөр ерэһэн хэлэ бэшэгэй эрдэмэй кандидат нүхэр Даша-Нима Доржиев колхозһоо холуур байралһан мал ажалай арба гаран гүүртэ, отарануудаар ябажа, партиин XXI съездын тогтоолнууд тушаа һонирхолтой хөөрэлдөө бурят хэлэн дээрэ хэжэ, малшадые ехээр һонирхуулаа.

Зон олон асуудалнуудые һуража, тэдээндээ харюу абаһан байна.

КОЛХОЗОЙ БОЛЬНИЦА

Хэжэнгэ горхоной зүүн бэедэ, ехэ ойн захада 1957 ондо колхозой больница баригдаа һэн. Энэ больницые даагша Рязаниин медицинскэ институт дүүргэһэн залуу врач Б. Киреев нигэжэ хөөрэбэ: больницадамнай 10 шэрээ бии юм. Тэдэнэй хоёрыень нарайлһан эхэнэр эзэлдэг. Эндэ нэгэ фельдшер, нэгэ акушерка, гурбан сестра хүдэлнэ. Манай багахан коллектив үбшэнтэниие аргалха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ зорюулдаг.

Больница соонь сэбэр, һаруул, олон таһалга бии. Мүн эдеэ шанадаг кухнитэй. Гэбэшье электрын гал, радио, телефон гэхэ мэтэ шухала зүйлнүүд оруулагдаагүй байһаар эдэнэй ажалда һаад ушаруулна. Колхозой правлени эдэ дутуу дундануудаа усадхаха хэмжээ абаха ёһотой.

Н. Галданов.

Хэжэнгэ.

Колхозуудай тоосоото-һунгуулиин суглаануудһаа

Түсэбөө бэелүүлжэ эхилээ

Закаменай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артельдэ тоосоото һунгуулиин суглаан һаяхан болобо 1958 ондо колхозой правлениин ажал-ябуулга тухай тоосоото элидхэлые артелиин түрүүлэгшэ нүхэр Б. Б. Хубанов, шалгалтын комиссиин эмхидхэл тухай нүхэр И. И. Чупышев хэбэ.

Колхознай КПСС-эй ЦК-гэй 1953 оной сентябриин Пленумэй болон партиин абаһан һүүлэй үеын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, мал ажал болон тариан ажалаа хүгжөөхэ тушаа яһала амжалта туйлаа гэжэ элидхэлшэ болон үгэ хэлэгшэд тэмдэглээ.

Артелиин мүнгэн олзо 1953 ондо 444.000 түхэриг байһан һаа, 1958 ондо 1.850 мянган түхэриг болоо. Мал ажалһаа миллион хахад түхэригэй олзо абтаа гэхэ гү, али таба дахин ехэ болоо. Зүгөөр мал ажалые хүгжөөхэ талаар хэрэглэгдээгүй байһан тон ехэ арга боломжонууд тухай суглаан дээрэ хэлсэгдэжэ, тодорхой хэмжээ-ябуулганууд баталагдаа.

Жэшээлбэл, 1953 ондо үнеэн бүриһөө 203 литр һү һаажа, бүхыдөө 74 мянган түхэригэй олзо абтаһан байбал, үнгэрэгшэ жэлдэ үнеэн бүриһөө 1055 литр һү һаажа, 440 мянган түхэриг олзо оруулаа. Мяха тушаалга гурба дахин, нооһо—2,5 дахин дээшэлһэн байгаа.

Һүүлэй жэлнүүдтэ малай типовой байра олоор бүтээгдээ, малшадта олон гэр, 3 культбаза баригдаа. Энэшье талаар урдын гээгдэл усадхагданхай. Малшадай ажалай түлөөһэн гуримшуулагдажа, тэдэнэй эдэбхи дээшэлнэ.

Гэхэ зуура 1959 ондо—долоон жэлэй түрүүшын жэлдэ үнеэн бүриһөө һү һаалгые 1200 литртэ хүргэжэ, мяха абалгые 1000 центнерээр, хонин бүриһөө нооһо хайшалгые хахад килограммаар нэмээхэ арга бии гэжэ колхознигууд хэлээ. Түбхын түрүүндэ тэжээл бэлэдхэлые һайжаруулха, 3—4 дахин ехэ силос даража абаха гэжэ шиидэбэ. Энээнэй тула мүнөөнһөө сабшалан дээрэ наг шэбхэ ехээр гаргаха аргатай байһанаа тэдэнэр мэдүүлээ. Нёдондонойхиһоо хоёр дахин ехэ кукуруза, наран сэсэгэй холисо тарижа, зелёнкын тарилгые 1,5—2 дахин үргэдхэхэ, ургасыень бүри ехээр дээшэлүүлхэ тушаа суглаан дээрэ тусхай хэмжээ-ябуулганууд баталагдаа.

Энээнһээ гадна тарянай ургасые бүхыдөө 11—12 центнер хүрэтэр дээшэлүүлхэ, тэрэнэй ашаар орооһо тарянай зүйлые малда үгэдэг болохо арга элирүүлэгдээ. Байгша ондо нёдондонойхиһоо 400 гектар ехэ пар дээрэ, 190 га шэнэ газарта тарилга хэгдэхэ юм.

Энэ жэл мяха абалгые 1000 центнерээр дээшэлүүлжэ, эбэртэ малые 110 толгойгоор, хони—мянга гаран толгойгоор олошоруулжа, табяад гахайтай, мянгаад шубуутай болохоор хараална. Энээниие бэелүүлхын тула гүрэндэ худалдагдаха мал бэлшээн, шахан таргалуулагдаха юм. Мүнөө бэлшээриин гүүртэнүүд эмхидхэгдэнхэй. Урдань олзо үгэдэггүй гахай, шубуу үсхэбэрилгэдэ онсо анхарал табигдаа.

Гэхэтэй хамта колхозой малшадай дунда социалистическэ мүрысөөн эмхидхэгдээгүй, тэндэ һаагдаһан һүн саг болзортоо бэшэгдэдэггүй, ажалта үдэрэй бүридхэлгэ тон һула байна гэжэ малшад шүүмжэлээ. Колхоздо малшадай үдэр үсөөн үнгэргэгдэнэ. Заримдаа халат, полотенцэ, мылэ гэхэ мэтэ малшадта үгтэдэггүй. Малшадай культбазанууд хүдэлмэрээ һайнаар ябуулжа, ёһотой культурын гуламта боложо шадаагүй байһаар. Малшадай дунда лекци, элидхэлнүүд, хөөрэлдөөн үсөөн үнгэргэгдэнэ.

Энэ жэл колхозойнгоо ажахые хүгжөөхэ талаар табиһан зорилгоёо бэелүүлэн, 2800 мянган түхэриг олзо оруулха түсэб хараалаа.

Д. Аюшеев, манай корр.

Хүгжэжэ байһан колхоздо

Хабшуу эгсэ эрьетэй, хурдан түргэн урасхаалта Аха голой зүүн бэеын Хара-Хужар гэдэг газарта «Улаан Малшан» гэжэ хүдөө ажахын артель һуурижанхай.

Олон жэлэй туршада энэ колхоз ажал хүдэлмэреэрээ аймаг соогоо гээгдэнги ябаһан юм. Адууһа малайнь тоо толгой мүртэй олошордоггүй, ашаг шэмэншье өөдтэй дээшэлдэггүй һэн. Эндэхид һая болотор жэлдээ үнеэн бүриһөө миил 200—300 литр һү һаадаг, хонин бүриһөө 400 грамм шэрүүбтэр, муу шанартай нооһо хайшалдаг бэлэй. Тэрэ үедэ барилгашье ёһоор хэгдэдэггүй байгаа. Колхозой гэшүүдэй журам ехэ һула, ажал хэдэггүй, архи, хаарта намнаашадшье эндэ бии һэн. Колхозой олзо доходой өөдэгүй бага байһан дээрэһээ гэшүүдэйнгээ ажалта үдэртэ миил 80 мүнгэ хубаадаг байгаа бшуу.

Харин мүнөө «Улаан Малшан» колхоздо ажалай эмхидхэл тад ондоо болоо, хамаг бүхы хүдэлмэриншье урагшатай һайнаар ябана, адууһа малынь һураггүй олошоржо, ашаг шэмэ горьтой үгэнэ. Тиигэжэ артелиин олзо доходшье нилээдгүй дээшэлээ.

Эндэхи һаалишад 3—4 жэлэй саада тээ үнеэн бүриһөө оройдоол 200—300 литр һү һаадаг байһан аад, үнгэрэгшэ жэлдэ һарлаг, хайнаг үүлтэрэй үнеэн бүриһөө дунда зэргээр 700—800 литр тоһолиг үдхэн һү һаадаг болоо. Тиихэдэ артелиин түрүү һаалишад нүхэд Х. Шобоева, С. Замбалова, С. Гармаева гэгшэд энэ үе соо үнеэн бүриһөө 900—950 литр хүрэтэр һаадаг болоһон байна.

Тэрэшэлэн колхозой хонин һүрэг нилээдгүй олошоржо, үүлтэрынь эрид һайжараа. 1953 ондо колхозойхид хонин бүриһөө миил 800—1000 грамм нооһо хайшалһан һаа, нёдондо хонин бүриһөө дунда зэргээр 2,5—3 килограмм нооһо абаа. Жэшээнь, артелиин эрхим хонишон Мыдыгма Анчикова 100 эхэ хонин бүриһөө 134 хурьга абажа, бүрин бүтэнөөр түлжүүлээ, хонин бүриһөө 3 килограмм нооһо хайшалаа.

Урзанда колхозой гэшүүдэй ажалта үдэр бүхэндэ дунда зэргээр 6 түхэриг мүнгэн хүртэһэн һаа, нёдондо ажалта үдэртэ 8—8 түхэриг мүнгэн хубаагдаа. Энээнэй ашаар «ажал хэһэн ама тоһодохо» гэжэ хэлэхэдэ, колхознигуудайнь мүнгэн олзошье нилээд дээшэлжэ, тэдэнэй ажабайдал улам хүхюун, баян бардам болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ артелиин түрүү адуушан Даша Бадмаев гансахан лэ ажалта үдэртөө хамта 12 мянган түхэриг мүнгэ абаа. Ажалта үдэртэ 8—9 мянган түхэриг абаһан колхознигууд эндэ олон байха.

Эдэ бүгэдэ хүдөө ажахые хүгжөөхэ тухай партии, правительствымнай үдэр бүриин анхарал оролдолгоор, сэсэн мэргэн политикын бэелүүлэгдэһэнэй ашаар туйлагдаа. Мүнөө колхозойхид СССР-эй арадай ажахые хүгжөөхэ түсэбтэ долоон жэлэй туршада артелиингээ ажахые улам хүсэтэйгөөр дэбжээхын түлөө унаһан малгайгаа абаха сүлөөгүй ажаллажа оронхой.

Д. Дугаров.

Хамтын хүсэнэй хаба ехэ

Колхозуудые томодхоходо хүдөө ажахы бүри түргэнөөр хүгжэдэг гэжэ бодото байдал дээрэһээ харагданхай. Юундэб гэхэдэ, томо колхозууд мүнөөнэй машина, техникэ ашагтай һайнаар хэрэглэжэ, эрдэм наукын, түрүү дүршэлэй туйлалтануудые үйлэдбэридөө нэбтэрүүлэн, ниитын ажахые улам амжалтатайгаар үргэдхэн хүгжөөхэ аргатай болоно хаям.

Тиимэһээ Яруунын аймагай колхозууд нэгэдэн, оньһожоруулагдаһан томо ажахынууд боложо байна. Февралиин 21-нэй үдэшэ Эгэтын сомоной Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой клуб соо хүн зон ехэ олон байба. Бултадаа хүхюун баяртай, энеэдэ зугаатай. Тиигэншьегүй яахаб даа. Тэрэ үдэшэ Кировэй, Карл Марксын, Сталинай нэрэмжэтэ колхозуудай нэгэдэхэ хамтын ехэ суглаан болохоёо байгаа бшуу. Энэ суглаанда 400 гаран хүн ерээ. Эгэтын сомоной эдэ гурбан колхозые нэгэдүүлжэ, «Дружба» («Хани барисаан») гэжэ нэрэтэй томо колхоз тогтоохо гэһэн тогтоол суглаанда хабаадагшад нэгэн дуугаар баталаа. Иимэ нэрэ үгтэһэниинь үнэхөөрөөшье тааруу гээшэ ха. Сталинай нэрэмжэтэ колхоз гол түлэб бурят зонтой, Кировэй нэрэмжэтэнь—ород, Карл Марксын нэрэмжэтэнь—холимог зонтой юм. «Хамтын хүсэнэй хаба ехэ» гэдэгтэл, томодхогдоһон энэ колхозой гэшүүд эршэ хүсэеэ улам шангадхан, КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлхээр эрид шиидэнхэй.

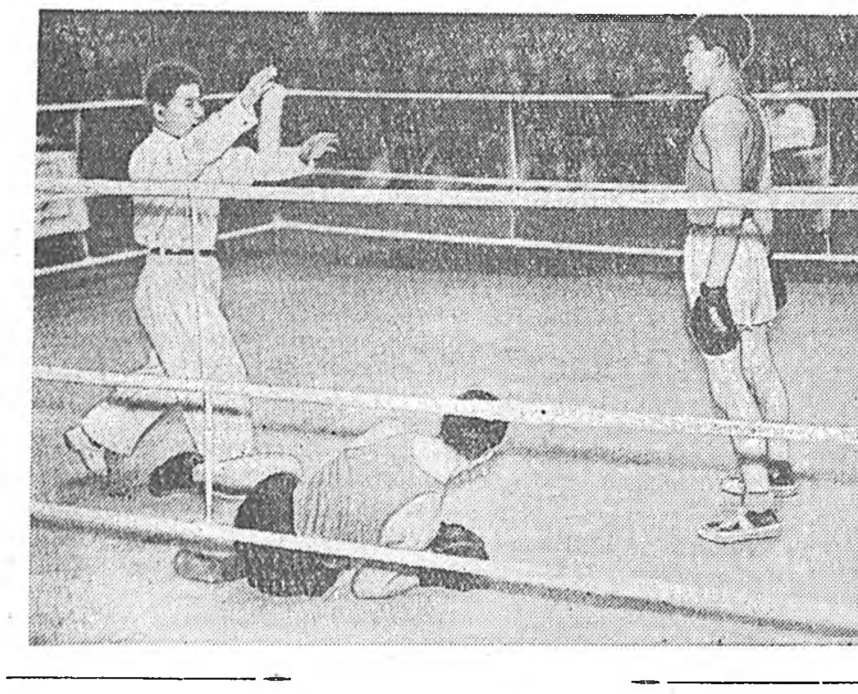
Эгэтын РТС-эй машина, түхеэрэлгэ болон барилгануудые худалдан абаха зүбшөөл «Дружба» колхоздо олгохые гуйжа, хамтын суглаан республикынгаа правительствода хандаба.

Эгэтын РТС-эй бууса байһан Мужыха тосхондо энэ колхозой центр тогтохо юм. Хэдэн жэлдэ колхозоо хүтэлбэрилжэ, ехэхэн дүршэл олоһон Семен Лазаревич Козлов түрүүлэгшээр һунгагдаад, Эгэтын Адагай долоон жэлэй һургуулиин директор байһан Д. Ц. Пунцуков партийна организациин секретарь болоо.

Энээнһээ гадна «Улаан туяа», «Улаан Ярууна» колхозууд нэгэдэжэ, «Рассвет» («Үүрэй толон») гэһэн нэрэтэй томодхогдоһон колхоз байгуулагдаа. Нарһата (Сосново-Озерск) нютагые колхозойнгоо центр болгохо гэжэ суглаанда хабаадагшад шиидэбэ. «Рассвет» колхозой түрүүлэгшээр Ж-Д. Жалсанов, орлогшоор Б. Бадмаев, парторганизациин секретаряар И. Белобородов гэгшэд һунгагдаһан байна.

Б. Цырендашиев.

Шамбай, солбонуудынь илана

— Пара..ад, залан бай!—гэһэн абяан оперо, баледэй театр соо һуугшадай ара талаһаа дуулдаал. шуран янзын шүрбэһэлиг хүбүүд оркестрын хүгжэм доро шанга шангаар алхалалдаһаар сценэ тээшэ ошобод. Эдэмнай Дальна Востогой зонын 1959 оной чемпионой, мүн болохоёо байгаа РСФСР-эй арадай спартакиадада хабаадаха эрхэ олохын тула мүрысэхээ суглarһан Примориин, Хабаровскын хизаарнуудай, Читын, Магаданай, Камчаткын, Амурай, Сахалинай областьнуудай, Түвын автономно областиин, Яхадай АССР-эй, мүн манай республикын «арһан бээлэйн» мастернууд алхалалдажа ябана.

...Гонг. Ринг дээрэ габшагай солбон хоёр хүбүүд бэе бээ туршалсан гэтэлсэнэ. Тииһээр байтараа хам оросолдожо, эршэтэй нюдарганууд сохилдоод абана. Түрүүшээр хэнэйнь булижа байһые ойлгохоор бэшэ. Харин 2-дохи раундада спортын мастер Орешкин аба абаһаар нүгөөдэдөө добтолжо оробо. Удангүй Примориин боксёр Орешкин Читын боксёр Журавлевые диилэжэрхёо. Һүүлээрнь Орешкинэй нүхэд Япаров Мельничук хоёр хэды бэрхээр тулалдабашье, Сахалинай областиин Тарасенко, Амурай областиин Зайков гэгшэдтэ булигдашоо.

Ринг дээрэ манай боксёр Анатолий Тармаев Яхадай түлөөлэгшэ Юрий Павлов хоёрой гаража ерэхэдэнь зал соо альга ташалган нэрьешэбэ. Гонгын абяан дуулдаад, холоһоо сохидог Тармаев нүгөөдэеэ гэтэжэ оробо. 25 наһатай 1-дэхи разрядай боксёр Павловшье баһал дүршэлтэй, аба абаһаар диилдэнэгүй. Түрүүшын раундада хүсэеэ гамнаһан Тармаев диилдэхэеэ һанаа, нүгөөдэнь доогуур шургахадаа бэрхэ байжа, Анатолиин шанга сохилтонуудые хэдэн удаа миин һалгаажархёо. Энэ мэхыень ойлгожо абаһан Тармаев гурбадахи раундадаа шанга сохилтонуудые оншотойгоор хэжэ, Павловые нокдаунда хоёр дахин оруулаа. Тиигэжэ манай республикын 19-тэй боксёр эндэ түрүүшын илалта туйлаба. Энэ илалтын һүүлээр манай хүршэ Читын областиин шуран шамбай боксёрнууд В. Букатич. А. Рютин гэгшэд Камчаткын—М. Малые, Магаданай —Э. Мещеряковые аба абаһаар илаа. Читынхид һайн бэлэдхэлтэй байһандаа нүгөөдүүлээ удаан тулалдангүй рингэеэ орхихо туйлдань оруулаа бшуу.

Спортын мастер Коревский (Примориин хизаар) Хабаровскын хизаарай 1-дэхи разрядай спортсмен Федоркиниие түрүүшынгээ раундада бүглэртэрэнь сохижорхёо. Тиигэжэ примориинхидай хоёр илалтатай болоһонойнь удаа хүндэшэг бэетэй манай боксёр В. Посохов Амурай областиин чемпион О. Петунинтэй тулалдахаяа дуудуулба. О. Петунин бэрхээр сохилдобошье, ринг дээрэ 55-дахияа гараһан Посоховто яаха аргагүй булигдашаба.

80 тулалдаа үнгэргөөд, тэрэнэйгээ 69-ыень илаһан Сахалинай боксёр Ласточкин Камчаткын 2-дохи разрядай спортсмен Шинкаренкотэй гараба. Боксёр Шинкаренко 2-дохи разрядайшье һаа, ехэ хүндэ сохилтонуудые хэдэг юм. Тэрэ 34 тулалдаа үнгэргөөд, 8-ыень нокаудаар (бүглэртэрэнь сохихо), 16-ень бүри хүсэтэйгөөр илаһан алдартай. Мүнөөшье тулалдахадаа түрүүшээр бэеэ наринаар хамгаалжа ябаһан аад, оносотой сохилтонуудые хэжэ, нүгөөдынгөө хүсые һулаpуулжархиба. 3-дахи раундадаа Ласточкин нокдаун абажа, сагһаа урид илагдаһан дээрэ тоологдоо. Баһал тиигэжэ Читын боксёр Тимофеев Камчаткын Кузьминиие илаба.

Хүндэ бэетэйшүүлэй дунда 19-тэй 2-дохи разрядай боксер Евгений Кряжев республикынгаа нэрэ хүндые хамгаалаа. Евгений 38-дахияа ринг дээрэ гараба. Кряжевтай тулалдахаяа Примориин хизаарай чемпион, 1-дэхи разрядай спортсмен Геннадий Фомин хүхэ углуугда гаража ерэнэ. Манай залуу боксёр нүгөөдэдөө орходоо бэеэр бага аад, шуран солбон, хүсэтэй байшоо. Тиимэһээ 51 тулалдаанай 48-ыень илажа гараһан дүршэлтэй боксёр Фоминиие сагһаа урид рингээ орхихо туйлдань хүргэбэ. Евгениһээ үшөө ехэхэн туйлалтанууд хүлеэгдэнэ. Удаань Попов (Сахалинай область)—Шашаевые (Амурай область), Г. Скроботов (Яхадай АССР)—Д. Ромоновые (Хабаровскын хизаар) мүрысөөнһөө гаргажархиба.

Мартын 5-най үглөөгүүр мүрысөөн үргэлжэлөө .Эндэ 16 паар гаража, зарим хүбүүд урагшагүйдэбэ. Магаданай 5 боксёрнууд гараад, гансал Я. Паверзсынь Амурай областиин 2-дохи разрядай боксёр В. Шайхулиниие буляа. Тэрэшэлэн Камчаткын, Хабаровскын 4—4 боксёрнууд гаража, хошоодынь булигдашоо. Яхадай суута боксёр А. Никифоров шадамараар, сэбэрээр наадажа, Камчаткын Липихиниие юушье болгобогүй. Тэрэнэй нүхэр Л. Реунов нэгэ илалтатай ябаһан А. Рютиниие (Читын область) мүрысөөнһөө гаргажархиба. Манай хүбүүд Н. Манзырев В. Воробьев хоёр Хабаровскын — Пастуховые, Камчаткын—Куркиниие сохижорхёо.

Хоёр уулзалгын һүүлээр Яхадай, Примориин, Читын, мүн манай боксёрнууд һайн амжалтануудые туйлаба.

М. Гончиков.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: А. Тармаев Хабаровскын боксёр Мартыновые нокдаунда оруулжархёод байна.

Л. Хайдуровай фото.

Шатар

Хэжэнгынхид илаба

Һаяхан Хори тосхондо Хэжэнгын, Хориин шатаршадай суглуулагдамал команданууд шатар наадалгаар хани ёһоной уулзалга хэбэ. Тус тустаа найма найман шатаршад хоёр дахин уулзажа, шангаар тэмсээ.

Нэгэдэхи хюлгэ дээрэ наадаһан Хэжэнгын шатарша Галданов Михайловые нэгэ шүүгээд, нэгэ тэнсэбэ. Нэгэдэхи разрядтай Панов (Хэжэнгэ) Серебряковые, Золотоев (Хэжэнгэ) Мироненкые хоёр хоёр дахин шүүгээ. Тиихэдэ Сандитов, Биликтуев, Ильин (Хэжэнгэ) гэгшэд Осипов, Хаймович, Мункуев гэгшэдые нэгэ нэгэ шүүгээд, хоёрдохи наадалгадаа тэнсээ. Сангадиев (Хэжэнгэ) Полусуровтай, Очиров Громовтай наадаад, бэе бэеэ ээлжээгээр шүүлсээ.

Хэжэнгын шатаршад 16-һаа 12 очко абажа илаба. Нааданда хабаадагшад иигэжэ саашадаа ходо уулзажа байха гэжэ хэлсэһэн байна. Хүршэнэрэй тулалдаае суглагшад ехээр һонирхожо хараба.

Н. Галданов.

ХИЛЫН СААНАҺАА

Советскэ правительственна делегациин Калькуттада ошоод байһан тухай

КАЛЬКУТТА, мартын 5. (ТАСС). Индидэ айлшалжа байһан Советскэ правительственна делегаци Индиин промышленна, соёл культурын томо центр бологшо Калькутта городые үсэгэлдэр үглөөгүүр хараа.

Зүүн-Урда Азиин оронуудай эгээн томо ботаническа садуудай нэгэн бологшо Калькуттын ботаническа садта советскэ айлшад ошоо.

Удаань советскэ делегациин гэшүүд А. А. Андреев, А. Г. Шереметьев ороной эгээн үнинэй научно-шэнжэлэлгын эмхи зургаан бологшо Чандр Босой нэрэмжэтэ институтда ошоо. Индиин энэ элитэ ехэ эрдэмтын түрэһөөр 100 жэлэй ойе Индиин болон советскэ олониитэ һаяхан үргэнөөр тэмдэглээ һэн.

Институдай директор Д. М. Бос институдай хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө советскэ айлшадые амаршалаа.

Энэ гайхамшагта институдые хараха арга боломжо советскэ делегациин гэшүүдтэ олгоһонойнь түлөө А. Г. Шереметьев харюугай үгэ хэлэхэдээ, баясхалан хүргэһэн байна.

Бидэнтэй хани Инди хадаа эрдэм ухаанай түрүү зэргэдэ ябадаг иимэ гайхамшагта научна эмхи зургаантай байна. Энээндэнь бидэнэр ехээр баясанабди. Һайн һайхан хэрэгтээ, физическэ асуудалнуудай талаар хэжэ байһан шэнжэлэлгэдээ амжалта туйлахыетнай таанадта хүсэхыемни зүбшөөгыт гэжэ А. Г. Шереметьев мэдүүлһэн байна.

Мүн А. А. Андреев тобшохон үгэ хэлээ. Советскэ наукын хүдэлмэрилэгшэдэй зүгһөө эгээн лэ халуун амаршалга таанадта хүргэхые хүсэнэб. Танай гайхамшагта институдай хүдэлмэри тухай бидэнэр Москвада олон юумэ дуулаһан байнабди. Институдтаа таанад олон янзын, угаа ехэ хүдэлмэри хэдэг байнат. Эгээн һайн амжалта туйлахыетнай таанадта правительственна делегациин гэшүүдэй зүгһөө хүсэхыемнай зүбшөөгыт. Манай наукын хүгжэлтэ тухай, тэрэнэй гол гол туйлалтанууд тухай таанад мэдэнэ ёһотойт. Арадай ажахые, соёл культурые хүгжөөхэ, арадай байдал саашадань һайжаруулха асари ехэ түсэбые Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XXI съезд баталан абаһан байна. Энэ түсэбые лаб дүүргэжэ, мүн үлүүлэншье дүүргэжэ бидэнэр шадахабди. Долоон жэлэй түсэбые дүүргэхын түлөө арадай ехэ хүдэлөөн манай орон дотор мүнөө дэлгэржэ байна. Энэ хадаа түсэбэй лаб дүүргэгдэхэ байһанай найдабари мүн гээшэ. Долоон жэлэй түсэбэй ёһоор советскэ наука саашадаа бүри ехэ далайсатайгаар хүгжэхэ. Советскэ наука тухай бидэнэр таанадта хөөрэжэ үгэхэ ёһотой байгаабди. Гэбэшье «зуу дахин шагнанхаар, нэгэ дахин нюдөөрөө хараа һаа дээрэ» гэһэн арадай уран үгэ бии байна бшуу. Таанад манай орондо хэдышье дахин ошожо, бүхы юумые өөһэдөө нюдөөрөө хаража шадаха байнат. Советскэ болон Индиин наукануудай хоорондоо бүри ехэ харилсаа холбоотой болохые хүсэхэ байнабди. Гүрэнүүд хилэтэй байдаг, харин эрдэм ухаанда хилэ гэжэ байхагүй. Эрдэмтэдэй улам нягта холбоотой болохо тудам хүн түрэлтэндэ бүри һайн байха бшуу. Наукын талаар бидэнэр таанадһаа юушье нюунагүйбди. Манай научна эмхи зургаанууд институдайтнай эрдэмтэдэй делегациие баяртайгаар угтан хүлеэгээд, научна дүршэл тухайгаа таанадта хөөрэжэ үгэхэ байна. Оронойнгоо арад зондо хэрэгтэй һайн һайхан ажал-ябуулгадаа ехэ амжалта туйлахыетнай үшөө дахин хүсэхые зүбшөөгыт гэжэ А. А. Андреев хэлээ.

Удаань советскэ делегациин гэшүүд Калькуттын музейдэ ошоо.

Баруун Бенгали штадай губернатор госпожа П. Найду сайлалга хэжэ, Советскэ Союзай правительственна делегациие хүндэлөө. Советскэ делегациин гэшүүд Бхилаи ошохоёо Калькуттаһаа үдын хойно гараһан байна.

Англиин кабинедэй заседани дээрэ Макмиллан үгэ хэлэбэ

ЛОНДОН, мартын, 4. (ТАСС). Премьер-министр Макмилланай Советскэ Союзһаа бусажа ерэһэнһээ хойшонхи үе соо Англиин кабинедэй түрүүшын заседани энэ үглөөгүүр Лондондо болоо.

Советскэ правительствые толгойлогшо Н. С. Хрущевтой хөөрэлдэһэн тухайгаа Макмиллан элидхэл хэхэдээ, һаяар бэелүүлхэ түсэбүүд тухайгаа кабинедэй гэшүүдтэ хэлэжэ үгөө гээд Пресс Ассошиэйшн агентство мэдээсэнэ.

Сагаан Байшангай мэдүүлгэ

ВАШИНГТОН, мартын 4. (ТАСС). Уласхоорондын асуудалнуудые, тусхайлбал, Берлинэй асуудалые зүбшэн хэлсэхын тулада Вашингтондо ерэхыень Англиин премьер-министр Макмилланда президент Эйзенхауэр уряал эльгээгээ гэжэ Сагаан Байшан үсэгэлдэр соносхоо. Хэлсээ хэхэ тодорхой болзорые Эйзенхауэр заагаагүй, харин таарамжагай сагтаа ерэхыень Макмиллаиие гуйһан байна. гэжэ Сагаан Байшангай хэблэлэй асуудалнуудые эрхилдэг түлөөлэгшэ Хэгерти корреспондентнүүдтэ мэдүүлһэн байна.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн XIII сесс

НЬЮ-ЙОРК, мартын 4. (ТА
Франциин захиргаан доро б
Камерунай газар нютаг туха
золюциин проектые Африкын
лоон ороной—Ганын, Гвинейн
виин, Мароккын, Суданай,
сай болон ОАР-эй делегаци
харгалзалгын асуудалнуудые
хилхэ комитедэй заседани
үсэгэлдэр хамтаараа дурад
байна. Резолюциин проект
Франциин Камеруниие 1960
январиин 1-нээ бэеэ даанхай
далтай болгохо гэжэ дурад
һаа гадна. харгалзалга доро
һан энэ нютагай зарим по
ческэ партинууд болон органи
нуудые хорихо тухай 1955
июлиин 13-да гаргаһан дек
болюулхыень Франциин захир
да болон Камерунай правите
вода һанамжалан дурадхаа.

Хуули гаргаха суглаанай бү
ниитын һунгалтые 1960 оной
вариин 1 хүрэтэр ООН-эй
лалта доро Франциин Камер
үнгэргэхэ тухай резолюциин
ект соо мүн лэ һайшаан дурад
дана. Энэ һунгалтын хойн
ажаглаха өөрынгөө комиссары
милхыень Генеральна Ассамб
дурадхагдаһан байна. Тус
сар эдэ һунгалтануудые эмхи
гэ болон үнгэргэлгэ тухай эл
лые харгалзалгын талаар сов
дамжуулха зэргэтэй юм. Энэ з
хэлынь Генеральна Ассамблейн
дэхи сессидэ үгтэхэ ёһотой.

Англиин лорднуудай палат

ЛОНДОН, мартын 5. (ТА
Советскэ Союзда аяншалһан
хайгаа Г. Макмилланай общ
нуудай палатын заседани дээрэ
һэн мэдүүлгые правительствын
лөөлэгшэ лорд Хьюм лорднуу
палатын засседани дээрэ үсэгэл
уншажа үгөө. Советскэ Сою
Макмилланай ошоод ерэлгэ м
үеын асуудалнуудые шиндхэхэ
лаар бүри үргэн хэлсээ баталха
рэгтэ туһалжа болохо байна
лорд Александер мэдүү
«Премьер-министрын аяншалга
саашадаа һайн үрэ гараха»
бидэнэр найданабди гээд тэрэ
лээ.

Аяншалгын дүнгүүдые либер
нуудай хүтэлбэрилэгшэ лорд
мүн лэ һайшаагаа. Советскэ С
тай байгуулха харилсаану
Макмилланай аяншалга һайн
һэ һуури боложо үгэхэ гэжэ
гэжэ байһанаа тэрэ мэдүүлээ.

Араб оронуудай лигин соведэй сесси

КАИР, мартын 4. (ТА
Омандахи байдал тухай асууда
ООН-эй Генеральна Ассамбл
сессиин үзэмжэдэ табихыень
дэй сессидэ һанамжалан дура
ха гэһэн шиидхэбэри араб орон
дай лигиин соведэй политиче
комитедэй мартын 3-най засед
баталан абаа.

Цырен-Дондок ХАМАЕВ

Далижаһан дальбараанууд*)

(Повестьһоо абтаба)

Намарай амин орожо байба. Няалдангир хара үүлэнүүд ходо ходо гаража, һабир шэбэр бороо һаршаганаад абана. Ужам һужааг сүлөөржэ, арагар олон һүри эндэ тэндэ хоёр-гурбаараа ебхылдэнэ. Үбһэ хуряалгада халуун хаһа бууража, таряа хуряалгадаа бэлэдхэжэ байһан үе. Залуушуул ондоо тээшээ нүүжэ, һүүлшынгээ бухалнуудые монсогойлжо байгаа. Хойшо урагшаа һунан гонзойһон. Хүндэлэн хадын хаяада балгаанаа уриланхай, урдынхидаал энеэдэтэй наадатай ажаллана.

Бухал тойруулаад, аргамжа орёожо сүлөөгүй байһан Аюуханай үноохи бишыхан сагаан уяхан гарнуудынь, шэлэ хүзүүнинь наранда шаруулжа хүрилэшэнхэй. Энэ үе соо бэежэжэ улам үндэр, улам сэбэрхэн болоһондол харагдана.

Бухалынь оруулһаар аргамжын зүүн шэгшэгые тармуураараа дараад:

— Чимит, ябуул!—гэнэ.

Долоотойхон Чимит морнёо ябуулжа, гээһэн хогоо хүүлээд, хатаргахаһаа наашa морнёо баалана. Бултанһаа заахан Чимидэй хэнһээш олон бухал шэрэхэ гэжэ оролдодогынь һайшаалтайшье байба.

Үхибүүдшье һаа хамаг һай һайхан юумэндэ эльгэ зүрхэеэ татагдажа, хэлэшэгүйгөөр хооршөохэһөө гадна, һайшааһан юумэсэ нюужа, далдалжа шададаггүй бшуу. Тэдэнэй үнжэгэн зүрхэн хэзээдэ сэлеэтэй: һонорхон толгойдонь түбһэндэ һонюушархуугаар ажабайдалай утаһа дамжаһан бодол хадуугдажа эхилдэг. Нэгэ болоһон ушарал мартагдашагүйгөөр ойн ухаандань шэнгэшэнэ ха юм. Хутагаар толгойгоо хюһуулжархиһан, зунай удэрэй түлэг халуунда ойгожо, эмээл дээрээ дуурашадаг Чимидшье:

— Аюухан баабай, *) Аюухан баабай, би танда оруулгахам, би танда оруулгахам,—гэжэ байжа бултанай дунда хашхараад, һуужа байһан Аюуханай шэлэ хүзүүндэнь аһажа, хасартань хасараа няажархёо һэмнай. Баранай эльгэ хаташахада, шад улаан болошоһон Чимит хүбүүн наадалуулһандаа орилжо, Аюухандаа бүри няалдашоо һэн. Аюухан гэнтэ уяржа, мүндэгэр толгойень үндэн эльбээд, дээшэнь үргэжэ:

— Тиигэнгүй яахабиб, шамдаал оруулхаб. Һайнаар шэрэхэ гүш?—гэжэ асуухадань баярлаһан Чимит нёлбоһотой нюдэеэ аршаад, ташаганаса энеэжэрхёо бэлэй.

Тэрэ үдэрһөө хойшо ходо сугтаа ябаһан эдэ хоёрнай һүүлшын үбһэнэй хурягдатар шэрэсэлдэжэ, тиимэ гэшэгүйгөөр эжэлшэшоод, алинһаанш гээгдэнгүй ажаллажа байна ха юм.

Нэгэтэ Чимит ехэ хүхюутэйгээр бухалаа тойроод:

— Аюухан баабай, һони-ин юумэ дуулажархёоб. Хэлэхэм гү? —гээд Аюуханай зүбшэл үгэжэ, толгойгоо дохиходонь:

— Сэнгэ ахай хүнэй үгы газарта саашаа харашоод, «Аюухан, арюухан инагни» гэжэ байжа гоёы-ы үгэнүүдээр бэшэгдэһэн бэшэг уншажа байба.

Аюухан согоор хайруулһандал татагад гэжэ тармуураа алдажархин алдаад, мэгдэһэнээ Чимидтэ мэдүүлхэгүйе оролдон, баярлаһан, энеэһэн шэг үзүүлээд:

— Чимит, ши буруу дуулаа ёһотойш.

— Би морёороо хойнохононь ерээд шагнаа һэльби.

— Шамай хараагүй гү?

— Саашаа ошоходом хараа һэн,—гээд, юундэ иигэжэ һураба хаб гэһэндэл нюдэеэ ондоо болгожорхёод байба.

—Чимит, Аюухан гэжэ нэрэтэй хүнүүд дүүрэн ха юм. Би ганса Аюухан бэшэ, ши ганса Чимит бэшэ ха юмши. Донгогой Чимидые танина гүш? Тэрэшни баһа Чимит гэжэ нэрэтэй хүбүүн, тиимэ бэзэ?.. Аюухан гэжэ минии нэрэтэй хүндэ бэшэг бэшээд уншажа байһан бололтой. Теэд хүнэй тиигэжэ байгаа һаа, шэхээ табижа, шагнаха хэрэггүй.

— Шагнаа һаа, муу гү?—гэжэ айдаһала хүрэһэн Чимит түргэн асуугаадхина.

— Тиимэ хүн муу болодог,— гэжэ Аюуханай хэлэхэдэ:—зай, би энээнһээ хойшо тиигэхэгүйб,—гээд толгойгоо маажажа, бодолгото болоходонь Аюухан:

— Намһаа ондоо хүндэ энээн тухай бү хэлэ, ойлгоо гүш?—гэбэ.

— Ойлгоо, ойлгоо, Аюухан баабай. Хэншье...—гээд Чимит бухалаа шэрэжэ, эмээл дээрээ үндэгэшэн ябаба.

Тэрэ гэһээр нилээд саг ошоо. Бухалаа абаашажархиһоор ондого сондого гүйлгэжэ ерэһэн Чимит:

—Аюухан баабай,—гэжэ урдынхидаал сортоотойгоор ооголбо.

— Юун болооб?—гэжэ Аюуханай асуухада:

— Сэнгэ ахайн мүнөө юумэ уншажа байхада шагнаагүйбди,—гэжэ ехэл юумэ бүтээжэрхиһэн хүнэй маягтайгаар хэлэбэ.

— Бэрхэш даа. Минии хэлэһые мартаагүй ха юм ши, —гэхэдэнь Аюуханай:

— Юундэ мартахабиб. Наһан соогоош... —гэжэ хэлээд, Аюухан баабайгаа нааршаажа сэдьхэлһээ баясан байба.

«Аюухан баабайһаам һайн хүн дэлхэй дээрэ үгы. Би Аюухан баабайтайгаал ябахаб. Һургуулидашье сугтаа ошохоб. Зундаа бухалшье шэрэхэдээ сугтаа ябахаб, Ходо сугтаа байхаб» гэжэ Чимидэй эгээл түрүүшынхеэ өөртөө шэбшэһэн һаруулхан бодолойнь найдал энэ һэн.

Түхэреэн наран улам доошоо унажа ябаһандал дабшажа, холоһоо хүхэрэн байгаа ойн орьёл дээрэ ерэшэнэ. Үдэшын гагалюун агаар амилжа, хатаһан үбһэнэй үнэр анхилна. Самсаа тайлажа, гасууда үлгэжэрхёод, барагтайханаар асалан, һүүлшынгээ һүриин нюрууе татажа байһан Сэнгэ, Дамба, Согтын Бата гэгшэд эсэнтэһэн янзатай.

Гурбуулан энэ үдэр хоёр-хоёр бухалшадые абажа, гурбан яһала томо һүри үндылгэбэ. Сэнгэ үе үе болоод лэ Аюуханай бухал оруулжа байһан тала руу харана. Согтын Батын һанаанииинь хоёр тээшээ хубаалдажа, лахалашье өөрөө ойлгоногүй. Нэгэ үе Аюуханда һаналаа табяад, нэгэ үе Пэлжэдмагай хэдэргэ шэнги үгэнүүдтэ тархяа эрьеэд: «Намдаа дуралаа. Сэхир бэшэ, маяа бэшэшэг байхала лагааб даа. Тиигээ һаань, бурхан зүг, дурлажархиха һэм. Маяа хүлынь лэ... Бэшэниинь барагтайл даа. Теэд Аюуханай шэгшиидэншье хүрэхэгүй...»—гэжэ һанахадаа Сэнгэдэ дотороо үһөөрхэжэ, «би Сэнгын юунһээнь дутаа хүн биб? Ажаллаад туршаял даа. Хэмнай түрүүшээр ажалһаа сухаригша ааб. Харуужамди... — гэһэн бодолдо эзэлэгдээд, хэнтэйшье дуугаралсангүй бухалаа хаяжал байгша һэн...

Согтын Бата гансахан Аюуханһаашье түбэгшөөдэг бэшэ, мүн Сэнгэһээшье хэмшээрхэжэ, үлүү булуу юумэ шашадаггүй байба. Сэнгын найр дээрэ мисгэйдэл шуранаар носолдожо, Будуусайтайнь ангилхада биб гэжэ бэерхэжэ ябаһан Согтын Бата һүреэгээ дарагдаадхёо бэлэй. Тиихэдэ гэнэ осол боложо, Бата диилэжэрхёо һаа—хүрхэгэр сээжэеэ хүрхэгэнүүлэн, тэнгэри хараад, хэниишье обёорхоор бэшэ ябаха һэн.

— Чимит, Аюухан баабайдаа һүүлшынгээ бухал оруулгаад ерэ,—гэжэ Сэнгын юрэ буса урихаhaар хандахада, элдэб бодолдо абтажа байһан Бата:

— «Харыш, яагаа мэхэтэй юм. Чимит ошоод, Бата һүүлшын бухал оруула гээгүй, харин Сэнгэ оруула гээ гэхэл. Һэмээхэнээр зүрхэндэнь орожо ябанал, яршиг. Теэд Аюухан алтан медальтай хүбүүндэ тархяа эрьенгүй хэндэ эрьехэнь бэ. Ошожо, ошожо намда гү? Унша гэжэ үгэһэн номыншье уншаагүйб. Харатайгаар лэ алдахам. Алдахамш гэжэ даа — алдааб. Һургуулитай һаа, тулалдахал һэм. Ядахадаа долоодохиие дүүргэхэ байгаа. Эрдэмгүй хүн адуушье адуулхаяа болихо юм гэжэ хэлсэдэгынь юун агшаб. Залуу байһан дээрээ һурахал байна,— гэжэ атаа мэеэндэ абтан, Сэнгэ тээшэ нюдэнэйнгөө шэгшэгээр хараадхиходоо: «Хара ажалшье хээ һаа, хоолойгоо тэжээхэ бэшэ гүб... Баһа хүдөөдэ байһан хүбүүд, басагад адагынь арбан класстай болохо ёһотой гэлсэдэгынь юуб? Юундэ зургаадахяа хаяжархёо гээшэ биб... Байз, хэн, хэн боли гэжэ эгээн түрүүн һануулаа бэлэй. А—а, абам, абам. Яахаяа тингээ гээшэб?!...— гэһэн хабирсалданги асуудал түрүүшынхеэ тамалба.

Һүриин хойто талада гараад, хушуу табижа байһан Сэнгэдэ; дээрэнь тармуураа татажа, хүл дороо монсогойлон гэшхэжэ байһан Валида Дамба хажуу тээһээнь:

— Зүүн талаһаань сохи, бага гажахаяа һанаа. Үшөө нэгэ аса, Бата, шэдэлши. Хоншоорынь даруулха хэрэгтэй,— гэжэ байжа заабарилна. Нюрuугай дүүрэмсээр Дамба Сэнгэдэ гүйжэ ерээд, доогуур орожо, пэнтэгэр улаан болотороо үргэһэн аад, унагаажа ядашаба. Сэнгэ Дамбын хүлые газарта хүргэхэлөөрнь саб гэжэ дотор дэгээ хэжэрхибэ. Ара гэдэргээ унажа ябаһан Дамбын «диилдээб, болиш» гээд хашхарха гэһэнниинь орой болошоод байба. Хараад зогсоһон бухалшад, һүришэд доро дороо Сэнгые магтажа, үгэгүй дэмжэһэн нюдэдөө тэрээнһээ һалганагүй. Һүүлшынгээ бухалые оруулаад, тээ саана ерэжэ ябаһан Аюухан хүбүүдэй барилдаа хараһаар, үнгэрэгшэ найр тухай һанаандаа хүрэ хүрэһөөр оруулаадхёо һэн. Тэрэ удэр бухы наһан соонь мартагдашагүй зураглал үлээ бэлэй. «Бата, Бата, бодо!»—гэһэн хашхаралдаанууд эндэ тэндэһээ халишаба. Бата хүлһэтэй хүзүүгээ альгаараа аршажархёод, «яахабибди?» гэһэндэл Сэнгэ
һаамайна. Батын хүсэлые тааһан Сэнгэ
шалаагаа гаргажа носолдоод үзээт
унаашье һаамнай газар хонхойхогүй
най,— гэхэдэнь, Дамба: үзэгты,
бэсэ һорихо хэрэгтэй. Ээ, Бата, ну
ши, туршыш!— гээд мүнөөхил
тэйгөөр эхилхэдэнь, Бата
ройдожо:

— Үзэел даа. Шангаар бү
рай,— гэбэ.

Бата баһал шаардаһаар
ородогсүй, харин гарайнгаа
рилдаһан байба. Юундэб
шүрбэһэтэй аад, хүлдөө һула:
гэе һаа, һөлһэнгөө
хань эшэхэбтэр бшуу. Сэнгэ
лон газарые» һайн мэдэхэ
дын гүримаар шорой һабардажа
барбагар гарые татаад абаба
шангаар гарые Сэнгын
табихаар бэшээр
тэрэ хоёрые тойрошоо.

Баруун гарынь бахим
Бата бэедээ дүтэ табинагүй
һээн ханза, хам орожо
үгэтэйнь хамта Согтын Бата
рынь бэ тээшэ татаха
гээд аралдань
доогуур
сэрбэгэнэн арбагаад, нюдэ
ра хажуу тээшээ шарбажа ябатараа
рэн хүлөө алдабагүй.

Хүл дээрээ тогтожо ядаад,
Сэнгын хойноһоо Бата гүйшэбэ.
хүрэжэ ерэһэн Бата тээшэ Сэнгэ
гэхэлээрээ ташаан дээрээ тэнсүү
байгаа һэн. Баруун гараараа далага
шэлыень сохижорхиходонь, Бата
3—4 эрьелдэшэбэ.

Чимит баярлаһандаа Сэнгэдэ аһаж
— Минии бухэ диилээ! Хэлээ
даа. Сэнгэ ахайе хэншье хаһагүй,—
дэнь, тэндэ байгаашад дарьяса
нэд...

*), Үргэлжэлэл. Эхиниинь манай газетын февралиин 27, 28-най номернуудта.

*) баабай — абгай, эгэшэ (—Ред.).

Редакторай орлогшо С. Б. БАЛЬЖИНИМА

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37, отделов партийной жизни —34-05, экономики—47-59, пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—24-74, писем и рабселькоров 40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н00980. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. 48

